

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Je
smice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Trzin. — Izdaja: Casopisno pod
tipe »Gorenjski tisk« — Glavni in
odgovorni urednik SLAVKO BEZNIK

GLAS

ena 40 par ali 40 starih dinarjev
ist izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer v sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Premalo in preveč

Kaže, da nobena občinska skupščina na Gorenjskem ni zadovoljna s petmesečno realizacijo svojega proračuna. Vsi so pričakovali več kot so dobili. Računali so pač z enakimi stopnjami naraščanja dohodka in potemtakem tudi proračuna, kot pred reformo. Nobeden ni upošteval, da smo ob reformi soglasno ugotovili, da splošna potrošnja precej presega naše možnosti.

Pri tem ne gre le za občinski denar, marveč tudi za sklade socialnega zavarovanja.

Medtem, ko so mnogi še do včeraj na tihem upali, da bodo sredi leta lahko popravili proračune navzgor — in na tem tudi gradili finančne načrte — jih bodo verjetno morali popravljati navzdol.

Kot v posmeh tem edino realnim pričakovanjem, pa se je v prvem reformskem letu, kljub resnim opozorilom, da bo to leto polno težav, uveljavila praksa dokaj nekritičnega zapravljanja denarja.

Kaže, da smo se vsi navedeni tistih časov, ko smo primanjkljaje pokrivali iz natiskanega denarja, potem pa smo s spremenjenimi razmerji v delitvi dohodka odplačevali kredite. Če želimo stabilen dinar, moramo s tako prakso prenehati. Zvezna skupščina se je na enem zadnjih zasedanj opredelila za usmeritev na varčevanje in zoper novo tiskanje denarja brez pokritja.

Brž ko bo v občinskih blagajnah začelo primanjkovati denarja, bodo spet oživele razprave o financiranju kulturnoprosvetne, športne, zdravstvene in drugih dejavnosti. Najprej bomo skušali prihraniti kak milijon prav na račun teh, že tako slabo podprtih dejavnosti.

Če bomo splošno potrošnje morali omejevati na račun hitrejše modernizacije gospodarstva, ki naj bi obnovljeno in produktivnejše zagotovilo jutri več denarja tudi za ta namen, potem bo-

mo, seveda, morali v proračunih marsikaj opustiti, kar je bilo še do včeraj normalno. Toda spričo prakse dokaj nekritičnega trošenja denarja za različne manifestacije in druge namene, bi kazalo najprej razmisliti, če se tudi tu ne bi dal prihraniti kak dinar. ABC

Šesti kongres SZDL Jugoslavije

Včeraj, v torek, 7. junija, nekaj po devetih uri dopoldne, je v dvorani doma sindikatov v Beogradu začel z delom VI. kongres SZDLJ. Kongresu prisostvuje okoli 1300 delegatov in gostov ter 60 delegacij iz inozemstva. Kongres je otvoril predsednik zveznega odbora SZDLJ Lazar Koliševski, potem pa je delegatom spregovoril predsednik republike Tito.

O delu kongresa bomo še poročali. Pričakujemo, da bo kongres pomemben delovni dogovor, ki naj bi še bolj kot doslej zagotovil vsem občanom sodelovanje pri odločanju o medsebojnih vprašanjih na vseh področjih našega družbenega in političnega življenja.

Pri nakupu ne pozabite na kavo

Žvita

KRANJ

Fotoamaterji Železna Kapla - Kranj

V Železni Kapli je odprta razstava tamkajšnjih in kranjskih fotoamaterjev. Isto bodo prikazali tudi v Kranju. Zanimivo je, da razstavljena dela niso obeležena niti s kraji, niti z imeni avtorjev, marveč samo z opi-

Ratečani čakajo tujce

Turistično društvo v Ratečah je poskrbelo, da so popravili in prebarvali vse klopee na sprehajališčih ob glavni cesti. Pri Zelencih so postavili v obliki črke V reklamne table, ki opozarjajo na svojstven drugi izvir Sava Dolinke.

Končno nova cesta v Vrata

- Zvedeli smo, da so do sobote, 4. junija, usposobili mostove in cesto iz Mojstrane do planinskega doma v Vratih. Dostop v to priljubljeno dolino je tako mogoč z vsemi motornimi vozili. Iz Mojstrane bo odslej vozil tudi avtobus. Tako bo dolino Vrat, ki je znana po vsem svetu, tudi letos lahko obiskalo veliko tujih in domačih turistov.

Izkoristite 50 % popust pri nakupu belih volnenih jopic in moških pulloverjev RASICA v prodajalni

MAJA, Kranj, Prešernova 11

»Trgovsko podjetje *Elita* KRANJ

»Vodovod« se bistri

Na seji delavskega sveta Vodovod Kranj so v četrtek izbrali novega direktorja. Na tajnih volitvah je dobil največ glasov kandidat Jože Mihelič.

Pred tednom pa so na seji izvršnega odbora sindikalne organizacije tega kolektiva kritično razpravljali o analizi

stanja in dogodkov v minulem obdobju, kar je privedlo do težav ter zavzeli usrezna stališča za utrjevanje notranjih odnosov, krepitev samouprave in ekonomsko rast te delovne organizacije.

Ob vsem tem kaže, da bo ta kolektiv kmalu našel pot svojega napredka. K. M.

Izseljenci iz Clevelanda

Zveza upokojencev in Glasbena matica v domovini

Brnik, 7. junija. Danes ob 15.40 bo prispela na letališče prva skupina slovenskih izseljencev iz Clevelanda od treh, ki jih pričakujejo.

Danes bo prišlo 58 izseljencev »Federacije slovenskih upokojencev«, jutri ob 16.25 in 16.30 pa še dve skupini Glasbene matice iz Clevelanda, skupaj 104. Predvideno je, da bodo upokojenci ostali v domovini do 16. avgusta, ena skupina matice do 28. junija, druga pa do 21. julija.

-c

Kranj o mladini

Kranj, 7. junija — Pred odhodom na kongres SZDL Jugoslavije, ki je začel z delom danes v Beogradu, so se včeraj zbrali na zadnji pogovor delegati te občine. Izmed treh delegatov, kot je predvideno, bosta dva sodelovala v ustreznih komisijah, dr. Paternu se je pripravil na razpravo o visokošolskem izobraževanju mladine, Majda Vujovič pa o današnjih težavah strokovnega šolstva, o dijaških domovih in o otroškem varstvu. K. M.

V pripravi na letošnjo turistično sezono je škofjeloški Transturist kupil v Zahodni Nemčiji 7 novih avtobusov posebne turistične izvedbe. Ta vozila, znamke Mercedes, so najnovejše izvedbe ter stane vsako okroglo 32 milijonov starih dinarjev. Kolektiv se je s tem zadovoljil, toda meni, da je to nujno za prevoze inozemskih potnikov na dolgih vožnjah, za kar imajo že sklenjene pogodbe. Na sliki: prvi štirje avtobusi na vožnji skozi Kranj. Foto F. Perdan

Seja Sveta za družbeni plan in finance

Manj denarja v proračunu

Treba bo skrajno varčevati in premišljeno deliti denar — V občini Jesenice so v I. četrtletju realizirali za 100.000.000 S din manj dohodkov od planiranih — Znižan prometni davek na motorna vozila in alkoholne pijače v nekaterih planinskih postojankah

Na seji Sveta za družbeni plan in finance skupščine občine Jesenice so ta teden razpravljali o realizaciji dohodkov proračuna občine Jesenice za prvo četrtletje letošnjega leta ter o izdatkih za isto obdobje. Pregled realizacije dohodkov v prvih štirih mesecih letošnjega leta pokaže, da dohodki ne dotekajo v planirani višini. To pa zaradi tega, ker osebni dohodki ne rastejo tako kot so predvidevali. Zato je prispevek iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja v gospodarstvu dosežen samo 27,96 odstotno, namesto planiranih 33,33 odstotkov. Prispevek iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja izven gospodarstva je bil dosežen 26,47 odstotno ali za 7 odstotkov manj, kot je to bilo planirano. Zato je v občinski blagajni 102 milijona starih din manj, kar je zelo veliko, če upoštevamo, da so sredstva občine že tako skromna in da že pri sprejemanju letnega proračuna odborniki niso mogli zadovoljiti vseh potreb (n. pr. za kulturno in prosvetno dejavnost).

Perspektiva za povečanje dohodkov v naslednjih mesecih letošnjega leta nikakor ni ugodna. Skratka, na seji so poudarili, da bo potrebno skrajno varčevati. Sklenili so predlagati znižanje prometnega davka od prometa z motornimi vozili od sedanjih 4 na 2 odstotka. To pa zato, ker so Jesenčani raje hodili po avtomobile v druge občine, kjer je bil nižji prometni davek.

Tudi alkoholnim pijačam v planinskih postojankah in to v Staničevi koči, Domu na Kredarici in Prešernovi koči na Stolu, se bo prometni davek znižal od 20 na 5 odstot-

kov. Torej tistim planinskim postojankam, kamor je pijačo potrebno prenesti in kjer ni dostopa z drugimi prometnimi sredstvi.

Na seji Sveta so obravnavali tudi prošnjo za izredno dotacijo gledališču Tone Cufar za poravnavo starih dolgov v znesku 3.750.000 starih din. Zaradi prevelike obremenitve občinskega proračuna pa so prošnjo zavrnili.

Jože Vidic

Primitivna prodaja in dokaj neurejena izdelava raznih sladolev je že marsikje povzročila množična obolenja. Tudi prodaja tega, za otroke vabljivega izdelka, kot ga je zabeležil naš fotoreporter ondan v Begunjah, vzbuja pomisleke o organizaciji teh uslug, zlasti v turističnih krajih

Otroško varstvo pred občinsko skupščino in sindikati v Kranju

Milijarde so, milijonov ni

Da smo v organizaciji otroškega varstva pred zadnjem mestu v Evropi (tik pred Albanijo!) nam vendar kaže, da nekaj ni v redu z besedami o skrbi za človeka

V občini Kranj (a tudi po drugih naših občinah ni dosti boljše), je še vedno v otroško varstvenih ustanovah komaj 5,7 odstotkov otrok. Tako je Kranj po tej dejavnosti šele na devetem mestu v naši republici. To je zelo malo, kajti v razvitih deželah imajo v podobnih ustanovah celo do 30 odstotkov otrok. Ker pa je po narodnem dohodku kranjska občina na 5. mestu v republici, kaže, da se tu še očividno kot drugod razhajajo ekonomske možnosti in tudi potrebe zaposlenih z razvojem otroškega varstva.

Potrebe pa so velike. Ko so pred letom govorili odborniki na seji skupščine o slabostih vzgojnega dela v vrtcih, je nekdo pravilno dejal, da bi morali bolj paziti na 95 odstotkov otrok izven teh ustanov, ki so prav tako naši občani in za katere se nihče ne zanima. Res je, da ima veliko število otrok doma ali pri svojcih zagotovljeno varstvo. Toda veliko je tudi takih, ki bi bili tega zelo, zelo potrebni, a zaradi gmočnih razmer in drugih vzrokov tega niso deležni. Zlasti to velja za podeželje, kjer vrtnice sploh ni, stariši pa se vozijo na delo v Kranj in drugam. Posebno je pereče varstvo otrok do dveh let starosti, ker teh (razen nekaj izjem) v vrtnice sploh ne sprejemajo. Socialna služba je ugotovila, da je približno 200 otrok do 13. let starosti, ki bi bili nujno potrebni organiziranega varstva, a tega ne zmorejo stariši zaradi nizkih dohodkov. Hkrati ugotavljajo, da je vse več prestopnikov mladoletnikov, ki so prepuščeni ulici, vsaka deveta smrt otrok je zaradi nesreče — največ na cesti.

O tem so ondan govorili na seji občinske skupščine in zatem tudi na plenumu občinskega sindikalnega sveta.

Zlasti na zadnjem so govorili, da niso vzroki preveč vsem ekonomske narave. Ob reformi, kot so mnogi menili, zelo primitivno in kratkovidno zasledujemo samo rentabilnost, samo dimate ob tem grešimo, pozabljamo, da pomeni vzgoja in zdravje človeka tudi gospodarsko. Kranjsko gospodarstvo, kot kaže, bo uspelo zbrati skupaj 11 milijonov starih dinarjev samo za eno investicijo (toplarno), ne more pa zbrati na primer 30 milijonov za gradnjo otroške varstvene ustanove, ki je po načrtih že bila predvidena na Vodovodnem stolpu. Menijo so, da je treba v tem primeru še izraziteje kot pri mnogih drugih, doseči neko sprejemljivo miselnost in omeniti vanju trenutnih in dolgoročnejših »rentabilnosti«, in da je v sedanjem sistemu določeno dohodka še zlasti potrebna vzbuditi to zavest v delovnih organizacijah.

Zato bo občinski sindikalni svet v prihodnjih mesecih zbral še dodatne podatke o tem problemu je zlasti skušal preko SZDL, občinske skupščine in sindikalnih druščin v gospodarstvu in črtnjeje in smejeje naključne probleme ob zahtevah za konkretno reševanje. K. M.

Pred sezono kopanja

Blejsko jezero je alergično na mladost

Po vojni je v Blejskem jezeru utonilo 41 ljudi — Polovica utopljenec je mlajših od 23 let — Ali je eden potapljač-reševalec v kopalni sezoni dovolj? — Blejec in zdravnik dr. Borut Rus o vzrokih nesreč v Blejskem jezeru

Blejsko jezero je alergično na mladost, nepredvidnost, domišljavost in Slovence, predvsem domačine. Tujcev Blejsko jezero ne mara. Čudno, morda so se mu zamerali med vojno! Po vojni se je v jezeru utopilo 41 ljudi (36 moških in 5 žensk), od tega je polovica mlajših od 23 let.

Staro jezero išče mlade žrtve. Samo osem utopljenec je starejših od 40 let. Jezero je na Gorenjskem, zato je tudi največ žrtev od tod. Od 19-tih utopljenec — Gorenjcev — jih je kar 13 z Bleda ali bližnje okolice. Iz ostalih republik je v jezeru izgubilo življenje devet ljudi, od tuj-

cev pa samo neki Čeh. Najmlajši utopljenec je imel 11, najstarejši pa 63 let. Nobenega utopljenca ni bilo samo leta 1945 (morda smo takrat bolj cenili življenje), ko ni bilo veliko kopalcev in turistov in leta 1957. »Crni leti« sta bili 1954., ko se je utopilo sedem ljudi in 1964., ko se je utopilo šest ljudi. Zlovešča leta se torej končujejo s številko štiri. Pred desetimi leti se je utopila ena oseba, zato upamo, da se letos ne bo nobena.

Površina Blejskega jezera meri 144 ha in zato nihče točno ne ve koliko kopalcev je vsako leto. Točne podatke

imamo samo za Grajsko kopalnišče, v katerem se je leta 1964 kopal 42.000, lani pa 50.000 kopalcev. Da bi preprečili nesreče, je lansko leto Komunalno podjetje Bled, ki upravlja z grajskim kopalniščem, kupilo kompletno potapljaško opremo. Dva Blejca, Janez Pate in Roman Horvat, pa sta lansko leto opravila pri Zavodu za raziskovanje morja v Piranu reševalno potapljaški tečaj z odličnim uspehom. Bila sta najboljša izmed vrstnikov v tečaju in sta poleg diplome dobila še posebno pohvalo. Janez Pate je poklicni reševalec, ki vsak dan dežura v Grajskem kopalnišču, dočim je Roman zaposlen v Zelezarni Jesenice.

Potapljač-reševalec Janez Pate je povedal, da se z ne-

oprensko potapljaško opremo (obleko) lahko spusti na globine 60 metrov, največja globina jezera je 30 m in je lahko tudi 100 minut pod vodo. Brez opreme pa se ne more spusti do 15 metrov globoko v jezero.

KAJ MENIJO BLEJCI O VZROKIH NESREČ V BLEJSKEM JEZERU?

Janez Pate, ki je do sedaj rešil okrog 30 ljudi zanesljivo smrti v globinah jezera, pravi:

»Z življenjem se največkrat igra mladina, ki si domišlja, da zna plavati. Ko pa po nekaj metrih takšen »plavalnik« želi stopiti na trdna tla, ki jih v jezeru ne najde, ga pogosto moč, razsodnost in skromnost znanje plavanja ter se največkrat začne potapljači odstrašiti.«

Gospodarske novice

IZVOZ V MAJU

Po prvih še nepopolnih podatkih smo maja meseca izvozili za 1.070 milijonov novih dinarjev blaga, kar pomeni za približno 30 milijonov novih dinarjev manj kot lani v istem mesecu. V prvih petih mesecih letošnjega leta smo skupno izvozili za 5.680 novih dinarjev blaga ali za 16% več kot lani v istem obdobju.

...IN UVOZ

Podatki o uvozu pa kažejo na njegovo nadaljnje naraščanje. Predvidoma bo uvoz v maju dosegel 1.650 milijonov novih dinarjev in bo tako za 80 milijonov dinarjev večji kot prejšnji mesec. Prvih pet mesecev letos smo uvozili za 7.824 milijonov novih dinarjev blaga ali za 24% več kot lani v tem času.

Hotaveljski marmor je znan po vsem svetu

Težave s prevozom izdelkov

Marmorja še ne bo zmanjkalo — Od vsakega tovornjaka, s katerim prepeljejo marmor do Škofje Loke, morajo plačati kot odškodnino za cesto 22.500 S din — Največ marmorja gre za izvoz, ker se je doma poraba zmanjšala

Za hotaveljski marmor lahko rečemo, da ga poznajo skoraj po vsem svetu. Ker se je poraba marmorja doma v zadnjem času precej zmanjšala (zaradi zmanjšanih investicij), se vse bolj usmerjajo na izvoz, čeprav so, seveda, tudi že prej izvažali. Največ izvažajo v Italijo, Švico, Nemčijo in Avstrijo. Dinamika letošnjega izvoza je celo nekoliko boljše kot so planske zadolžitve, tako da pričakujejo, da bodo plan izvoza preseglji. Letošnji finančni plan predvideva, da bodo prodali za približno 100 milijonov starih dinarjev marmorja v blokih, marmornatih plošč in odpadkov (tombolonov), od tega odplačajo po planu na izvoz 30.000 dolarjev.

Glavni proizvod podjetja Marmor Hotavlje so marmornati bloki; ti grejo tudi najboljše v denar, po njih je največ povpraševanja doma in v tujini. Za letos imajo zdaj v dveh delih kamnoloma pripravljene lepe kompaktne stene, od katerih je ena že vnaprej prodana, čeprav bloki še niso narezani.

V podjetju Marmor, kjer je skupno zaposlenih 46 ljudi, tudi sami predelujejo marmornate bloke v plošče. Za to delo imajo dva polnojarmenika (žagi), ki noč in dan žagata marmornate bloke. Lanj in predlanskim so razžagali okrog 280 m² blokov. Z obema polnojarmenikoma nažagajo letno približno 9000 m² plošč poljubne debeline. Plošče sami tudi naprej obdelujejo (razžagajo na zaželeno velikost in obliko, polirajo itd.).

Večje odpadke, ki nastajajo pri žaganju in lomljenju blokov (imenujejo jih tom-

boloni, težki pa morajo biti več kot 300 kg), tudi prodajo, ker se pri gradnjah še vedno lahko s pridom uporabijo. Seveda pa so njihov osnovni proizvod bloki, ki grejo tudi najboljše v denar.

Kamnolom marmorja v Hotavljah je dobro mehaniziran, tako da s tem sploh nimajo težav. Kljub temu pa svoje proizvodnje ne morejo širiti, ker nimajo prostora, že sicer so v ozki dolini zelo na tesnem; odpadni material vozijo nekaj kilometrov stran. Letos so jim sodelavci Geološkega zavoda iz Ljubljane raziskali teren v globino in v hrib; z vrtanjem so ugotovili, da je marmorja še dovolj, da ga zlepa še ne bo zmanjkalo.

Težave pa imajo s prevozom. Res je sicer, da težki tovornjaki z marmornatimi bloki precej poškodujejo že tako in tako slabo cesto skozi Poljansko dolino, res pa je tudi, da je 100.000 din odškodnina za cesto, ki jo je Cestno podjetje Kranj hotelo zaračunati za vsak tovornjak, le preveč. Podjetje Marmor se je pritožilo, kajti sicer bi morali kamnolom zapreti, in prvotno ceno so jim znižali na 22.500 starih dinarjev; toliko morajo plačati kot odškodnino za cesto za vsak tovornjak, s katerim od Hotavelj do Loke prepeljejo marmornate bloke ali plošče.

A. Triler

Asfaltiranje v Kranju

Obnova Delavske in Ceste Kokrškega odreda

Asfaltiranje Delavske ceste v Stražišču so začasno prekinili. Nekateri se vprašujejo, če bodo dela sploh nadaljevali, ker so stroje odpeljali. Izvedeli smo, da so dela prekinili zaradi kanalizacije, za katero še niso narejeni načrti, vendar računajo, da bodo kanalizacijo hitro naredili, saj je čez tri tedne predviden že tehnični prevzem asfaltirane Delavske ceste.

Pred slabim tednom so pričeli dela tudi na Cesti Kokrškega odreda. Ker se je med prebivalci dvignilo po nepotrebnem precej »prahu« tem, do kam jo bodo asfaltirali, smo tudi za to vprašali cestnega inšpektorja pri skupščini. Najprej jo bodo asfaltirali od vodovodnega stolpa do Ceste XXXI. divizije, nato od vodovodnega stolpa do Ceste Staneta Zagarja in končno še preostali del skozi »Svabsko vas«. Ločeno delo na posameznih odsekih je nujno zaradi precejšnjega prometa na tej cesti.

-pc

Rešil je 30 življenj Jazef Pate

- Na koncu še to pripomni: prispevek ni pisan za to, da bi škodoval turizmu na Bledu, ampak da bi deloval kot opozorilo neopreznim kopalcem, predlogi Dr. Boruta Rusa pa v premislek upravi kopalšča.

Jože Vidic

Janez bedi nad življenji ljudi, ki se kopljejo v jezeru, soncu in lepoti Bleda. Rešil je že 30 ljudi, ki so se utapljali, a mu še nihče od kandidatov smrti ni rekel hvala. Kako malo je vredno življenje in kako draga je beseda zahvale, s katero smo včasih tako skopuški.

Milka Studen, Blejka, blagajničarka v Grajskem kopalšču, je o neopreznosti mladine in neredko tudi vodičev rekla:

»Pred dvema letoma, ko sem že zapirala blagajno, je prišlo šest študentov, ki so želeli karte za vstop v kopalšče. Rekla sem jim, da je pozno in jih vprašala, če imajo dovoljenje od profesorja, ki jih je pripeljal na Bled. Lagali so mi, da jim

je profesor dovolil, posebno vztrajen pa je bil majhen deček: »pa dajte kartu molim vas«, so prosili študentje iz Hrvaške. Dala sem karte, čez deset minut pa sem bila že obveščena, da se je utopil fant, ki je bil na blagajni najbolj vztrajen!«

Za mnenje o nesrečah v jezeru sem vprašal tudi zdravnika dr. Boruta Rusa.

»Kaj menite kot Blejec in zdravnik o vzrokih utapljanj v Blejskem jezeru v preteklih letih?«

»Največ utopljenec je bilo neplavalcev in steer tistih kopalcev, ki niso poznali globline in lastnosti obale, ki na nekaterih krajih nenadoma pada. Tudi zaradi nastopa sinkope, to je vpliva vegetativnega živčnega sistema na cirkulacijo krvi, zlasti na

krvni pritisk je večkrat prišlo do nesreč. Podooben mehanizem deluje pri pojavi omedlevic, ko labilna oseba opazuje težkega poškodovanca in omedli, kakor pravimo. Če taka sinkopa nastopi v vodi pri plavanju, je to lahko usodno tudi za plavalca (ne samo za neplavalca).

K sinkopl nagnjenim osebam, nenadoma oslabi krvna cirkulacija v možganih. Verjetno nanje nepovoljno učinkuje kopanje neposredno po obilnih obrokih, pretiranem sončenju, po hujših telesnih in psihičnih naporih, ali pa še kakšni drugi vzroki, kot n. pr. alkoholizem.

Nezanesljivi plavalci, ki imajo motnje s krvno cirkulacijo morajo upoštevati ne-

varnosti, ki se jim izpostavljajo zlasti ob takih stanjih, ki smo jih nekaj prej navedli.«

Dr. Borut Rus je povedal, da ga po navadi pokličejo šele takrat, ko lahko ugotovi samo še smrt. Po njegovem mnenju je en reševalec za letno sezono v Grajskem kopalšču premalo. Reševalec bi moral podeliti kopalšče na manjše dele in za vsak del točno označiti globino jezera. Kopalšče bi moralo nabaviti motorni čoln, v katerem naj bi bila potapljaška oprema in sredstva za prvo pomoč. V čolnu naj ne bi bil samo en reševalec, ampak izvežbana ekipa. Saj v letni sezoni ni problem zaposliti dobre plavalce-študente.

Preurejena kmečka soba

v hotelu »Evropa« v Kranju

V Kranjskem hotelu Evropa v teh dneh preurejajo kmečko sobo. V tej so se že doslej rade zbirale zaključene in manjše družbe, odslej pa bo še privlačnejša, saj bo povsem preurejena. Največja zaslug za to gre nedvomno slikarjema Henrikumu Marchelu in Stefanu Simoniču, ki sta s freskami poslikala ves povsem preurejen obokan strop. Na svež omet sta razen nekaj lepo vkomponira-

nih ženskih likov v narodnih nošah naslikala vrsto okrasov z narodnimi motivi in različnimi geometričnimi liki. Celotna kompozicija stropa res mogočno učinkuje; temu v veliki meri pripomorejo barve, ki so živahne in pisane, vendar umirjene v tonih, nobena ne zbode v oči.

Razen te freske na stropu bodo v kmečki sobi v hotelu Evropa očistili in prelakirali stensko leseno oblogo, radia-

tor pri oknu in odprtino za zračenje pa bodo »zavarovali« s kovanimi železnimi mrežami v domačem stilu. Preuredili bodo tudi zastekleno omarico v steni, Marchel in Simonič pa sta poslikala tudi vrata z notranje strani. In sicer z motivom, kakršni so bili na starih kmečkih skrinjah.

Preurgjena kmečka soba v Evropi bo — tako lahko sodimo že zdaj po poslikanem stropu — eden izmed najprivlačnejših, najokusnejših opremljenih gostinskih prostorov na Gorenjskem. Za primerjavo, kot povsem nekaj nasprotnega, naj mi bo dovoljeno omeniti sobo gostilne v združnem domu v Besnici, ki je prav tako kot Evropa v sklopu podjetja Central Kranj; pleskar je na vso zadnjo steno naslikal srnjačka, ki spi v gozdu. Za to delo lahko mirne duše zapišem, da takoj pade v oči zato, ker ni lepo, ker je tipični predstavnik kiča, tega pa imamo pri nas — tako razen redkih izjem kaže — še vedno raje kot resno umetnost. — at

Spopad s številkami

Zavod za prosvetno in pedagoško službo Jesenice (ki zajema tudi občino Radovljica) je organiziral preteklo nedeljo že tretje tradicionalno tekmovanje v matematiki med učenci sedmih in osmih razredov vseh osnovnih šol.

Skupno je tekmovalo 53 učencev. Zanimivo je, da so največ prvih mest odnesli učenci iz Bohinja in Bleda. Prva mesta med tekmovalci so dosegli Simek Gogala in Zdenka Mežnar oba z Bleda ter Marija Medja in Jože Kocjan, oba iz Bohinja. Prva tri mesta pri tekmovalcih osmega razreda pa so poznali Matjažu Poljšaku z Jesenic, Viktoriji Premzl z Bleda in Mirici Skantar iz Bohinja.

Splošna ocena je, da so učenci dobro izpolnili naloge in da je dosežen napredek v primerjavi z lanskim tekmovanjem. Naloge so bile namreč dokaj težje kot je v učbenikih predpisano za te razrede.

Po tekmovanju so določili tudi udeležence za republiško tekmovanje, ki bo to nedeljo v Ljubljani. K. M.

Vrsar, Rovinj,
Pavlina in Etna
so nove strukturne tkanine

TEKSTILINDUS

KRANJ

Začetek sezone v domu oddiha Zveze slepih na Okroglem

Tavčar med slepimi

»Dežela Kranjska nima lepšga kraja, kot je z okoliščino ta podoba raja« — Avseniki so del današnje Gorenjske

V nekdanjem gradiču prešernoslovca Toma Zupana na Okroglem, ki je zdaj last Zveze slepih Jugoslavije, je te dni spet živahno kot vsako leto. Prva skupina slepih iz vse Jugoslavije je že prišla sem na približno tritedenski oddih. Do jeseni, ko bodo dom oddiha nad šumečo Savo spet zaprli, se bo zvrstilo veliko ljudi, veliko slepih in njihovih vodičev ter spremeljvalcev, za Okrogelance veliko starih znancev, prijateljev.

Nekdanji Zupanov gradič so v zadnjih letih prenovili, da se gostje v njem res udobno počutijo, da res kar najlepše preživijo svoj letni dopust. »Dobrodošli« piše na tabli, preden se pride na dvorišče. »Leto smo povsem obnovili že močno dotrajano streho na gradu!« mi je pripovedoval upravnik doma Jože Furlan: »vsa streha je nova. Bazen tega smo preuredili bife, prebelili sobe, da so res udobne, lani smo povsem obnovili električno napeljavo, itd.« Za preganjanje dolgega časa skrbi zvočnik,

iz katerega je vedno slišati pesmi iz vse Jugoslavije, zraven pa je plesišče, ki predvsem v sobotnih in nedeljskih večerih ni nikdar prazno.

Za letošnje otvoritev sezone na Okroglem je uprava doma pripravila prvim gostom in tudi Okrogelancem majhno presenečenje: Stane Tavčar iz Kranja jim je v nedeljo (5. junija) zvečer zunaj, na prostem, pokazal svoj diafilm »Gorenjska v slikah in melodijah«. Slabi dve uri so ljudje skoraj nepremično zdeli, gledali in poslušali. Za vse

je bilo to doživetje prve vrste; videli so lepote Gorenjske v čudovitih barvah, videli so kraje in hiše in rože, ki jih sicer nekateri poznajo, pa gredo in hodijo mimo njih, kot da jih ni, ker je vse to preveč vsakdanje, preveč navajeni so na vse to, da bi pritegnilo njihovo pozornost. Seže takole, ko jih nekdo opozori na vse te lepote in ko zraven iz zvočnika zaigrajo Avseniki in zavonijo zvonovi, šele tedaj spoznajo, da dežela Kranjska res »nima lepšga kraja«, kot je zapel Prešeren. »Čudovito!« ni mogel prehvaliti predavanja gost iz Splita; »s tem morate priti v Dalmacijo, trilo se bo ljudi.«

Okrogelanci, ki imajo precej asosvoj odnos do takšnih in podobnih prireditvev, ki se zvečer zlepa ne odločijo, da bi šli na predavanja ali sestanke, posebno ne zdaj, ko so noči najkrajše, dela na polju pa je največ, ko je tre-

ba delati pozno v noč in zgodaj vstajati, so bili navdušeni. Ko so slišali, da bo predaval Tavčar, so pohiteli s krmiljenjem živine in z drugimi deli v hlevu in prišli gledat ter poslušat — in nikomur ni bilo žal.

Navkljub vsej kritiki, ki smo jo slišali o Tavčarjevem predavanju »Gorenjska v slikah in melodijah«, je treba priznati, da je predavanje izredno skrbno in dobro pripravljeno. Dobro — za ljudi, ki jim je namenjeno! Ljudje so navdušeni in ljudje si to želijo. Predavanje ni namenjeno strokovnjakom, čeprav tudi s strokovnega stališča Tavčar ni zagrešil stvari, ki mu jih nekateri očitajo. Poslikal je v barvah tisto, kar vsak na Gorenjskem danes lahko vidi: od malce moderniziranih in v vseh koncev Gorenjske pomešanih narodnih noš na narodopisno-turističnih prireditvah do prenovljenih hiš v alpskem slogu. Za namen, ki ga je s predavanjem imel in ga še ima, prav nič ne motijo Avseniki in drugi narodno zabavni ansambli, čeprav bi seveda lahko na trak posnel tudi res

stare ljudske gorenjske melodije. Avseniki sicer niso prava ljudska gorenjska pesem, imajo pa njihovi valčki in polke svoje neposredne predhodnike in vzornike v tej pesmi; Avseniki so del današnje Gorenjske kot vse drugo, kar vidimo na barvnih diapozitivih, del povojne Gorenjske, v kateri se vse hitro spreminja in katera ni izolirana od ostalega sveta, ampak je zaradi sorazmernega razvite tehnike z njim tesno povezana. To dejstvo pa vključuje obojestranske vplive na vseh področjih — in to je današnja Gorenjska, del je naše domovine je Tavčar hotel pokazati našim ljudem in posebno našim izseljencem, ki vsako leto prihajajo na obisk domov.

Tavčarju v tem predavanju lahko očitamo le malce sentimentalnosti, malce »pibanja na dušo«, kar še posebno velja za izseljenca. To pa je ni tak greh, da zaradi njega predavanja ne bi samo priporočali. Boljše in lepše je biti sentimentalni ob poslušanju naše pokrajine kot pa kjerkoli drugje!

A. Triler

V nekaj stavkih

KRANJ: koncert Petra Skrjanca in Miha Pogačnika — V Kranju bo drevi ob 19.30 v koncertni dvorani delavskega doma koncert pianista Petra Skrjanca in violinista Miha Pogačnika. Mlada reproduktivca, doma iz Kranja, bosta izvajala naslednje skladbe: W. A. Mozarta: Sonata v a-molu, F. Mendelssohn: Koncert za violino v e-molu, J. Brahms: Valčki op. 9, N. Paganini: Sonata v e-duru, J. Maticič: Capriccio, H. Wieniavski: Scherzo — Tarantella. Violinskega solista Miha Pogačnika bo pri klavirju spremljala prof. Jelka Suhadolnik-Zalokarjeva. Vstopnice so v prodaji v kranjski glasbeni šoli.

KRANJ: Divji lovec v Stražišču — Dramska sekcija DPO Svoboda v Stražišču je začela s pripravami za uprizoritev Finžgarjeve kmečko-alpske drame Divji lovec, ki jo bodo naštudiralci za konec julija. Ta znana drama je v svoji vrsti najbolj značilna v slovenski dramatik. Uprizoritev bo na prostem pod šmarjetno oz. nad Sempeterskim gradom. Sodelovalo bo okrog 100 igralcev in statistik, med katerimi bodo tudi amaterski igralci iz drugih prosvetnih društev v občini, v sami uprizoritvi pa bo nastopala tudi folklorna skupina. Režiral bo Božo Sprajc, sceno pa bo pripravil Saša Kump.

SKOFJA LOKA: Javni nastop glasbene šole — V soboto (4. junija) je glasbena šola v prostorih škofjeloškega gledališča z javnim nastopom uspešno zaključila letošnje šolsko leto. V prvem delu so nastopali učenci z vsega loškega ozemlja, drugi del pa je bil pravi koncert, ki je navdušil številne poslušalce. Ivo Gulič je okrog sebe zbral mlade ljubitelje zabavne glasbe in postavil na oder gotovo najboljši zabavni orkester, kar jih je Loka kdaj imela. Janez Stanek je bil pravi virtuoz na trobenti. Z njimi so se merili starejši harmonikarji, s katerimi je Tone Osolnik naštudiral uverturo J. Offenbacha »Orfej v podzemlju«. Godalni orkester s solistom Cirilom Pleškom in pevskim zborom je za zaključek izvedel arijo Figara iz Figarove svatbe, zbor iz Verdijeve opere Nabucco in Belokranjske pisanice Danila Bučarja. Orkester je dirigiral ravnatelj glasbene šole Oskar Skulj.

Pevski zbor iz Clevelanda na Jesenicah

Za petek zvečer imajo na Jesenicah predviden nastop slovenskega pevskega zbora Glasbene matice iz Clevelanda (ZDA). Zbor šteje 29 pev-

cev in ga vodi Valentina Fillinger. Peli bodo slovenske narodne in umetne pesmi, odlomke arij in črnske duhovne pesmi. Zbor bo na-

stopil se v drugih krajih Slovenije. Tako so predvideni nastopi v Trbovljah, Novi Gorici, Kopru, Rogaski Slatini, Murski Soboti in Pljuju.

Te dni po sretnu

Zadnje politične čistke v Pekingu so razširili tudi na uredništva troje glasil: »Peking Zi Bao«, »Večerni Peking« in »Izpostavljena fronta«. Novi mestni komite Pekinga je zamenjal uredništva vseh treh glasil. V zadnjih tednih so glasilom očitali, da so postala orodje ljudi, ki so zastopali antipartijsko politiko in se upirali nauku Mao Ce Tunga.

V ponedeljek je po tridnevem poletu pristala ameriška vesoljska ladja »Gemini 9«. Vesoljca Stafford in Cernan sta bila v vesolju 72 ur in 29 minut. Astronavt Cernan je v tem poletu doleč presegal dobo bivanja v vesolju, saj je skoraj dvakrat obletel zemljo izven ladje.

V zagnansko vojaško junto so izvolili deset civilistov, vendar pa je »svet oboroženih sil« ponovno izvolil za šefa države generala Thiea in Kya. Čeprav so zastopani po šovem v junto tudi zmerni budisti, je voditelj budistov izjavil, da vse skupaj ničesar ne rešuje in pozval prebivalce k protestu.

Kenjska vlada je odobrila legalizacijo kenjske ljudske unije, ki jo vodi bivši podpredsednik vlade Oginga Odingo. Ker se Odinga ni strinjal s predsednikom Kanjnyatio, je ustanovil svojo stranko in tako imajo sedaj v Keniji dve stranki.

Po izjavi indijskega državnega ministra Dineš Singa, se se vlade ZAB, Indije in Jugoslavije sporazumele, da bo trojni sestanek predsednikov oktobra v New Delhiju.

Ljudje in dogodki Kitajska čistka

Napovedi o razlikah v kitajskem vodstvu so naposled dobila uradna potrdila. Ze več tednov opravljajo partijska vodstva obsežno delo, ki naj bi utrdilo partijska vodstva. Posamezna vodstva od najnižjih do najvišjih gredo skozi vetrni mlin, ki naj bi ločil pleve od zrnja. Sam postopek preverjanja privrženosti do nauka Mao Ce Tunga ni nov. Poznamo ga že iz mnogih čistk, ki so bile opravljene v drugih državah. Sredstvo, ki ga v teh dneh uporablja kitajsko vodstvo torej ni nov kitajski izum. Veliko bolj važno pa je, kakšen je pravi smisel sedanjih čistk na Kitajskem. Zamenjava posameznih par-

tijskih vodstev v Pekingu in ostra kritika, ki spremlja ta dejanja, kažejo, da je politična enotnost kitajskega vodstva ogrožena. Za podrobnejše analize političnih razmer na Kitajskem nam prav gotovo manjkajo trdni dokazi. Vendar je že zdaj na prvi pogled vidno, da gre za različne poglede, za dvome v pravilnost političnega nauka, ki ga je izdelal Mao Ce Tung. Krilo starejših partijskih voditeljev, ki so se skupaj z Mao Ce Tungom udeležili velikega marša s severa na jug, je močno zaskrbljeno, ali bodo znali njihovih naslednikov in tako dosledno prilagajati kitajskim razmeram, kot je zapisano.

Vrste starih revolucionarjev so iz leta v leto bolj redke. Delo Mao Ce Tunga je zastalo zaradi bolezni. V javnosti se le redko pokaže, pa tudi njegov politični vpliv v vodstvu ni več tako močan kot je bil.

Temu naravnemu zakonu so se pridružile še druge težave. Kitajska pri svojih velikih načrtih in o preobrazbi družbe doživlja neuspeh za neuspehom. Zamisli »velikih skokov« se ne uresničujejo. Velikopotezni načrti industrializacije so nalezli na trdno steno družbene realnosti. Iz nič ni mogoče ustvarjati čudežev. Sredstev za nagel razvoj Kitajska sama nima dovolj. Tuja pomoč pa v zadnjih letih izostaja, ker se kitajsko vodstvo vedno bolj upira na lastne sile. Lastna sredstva večkrat ne-

gospodarno izrabljajo zaradi politike, ki se je Kitajci držijo kot pijanec ploča. Mnogo denarja, ki bi ga sicer lahko namenili za industrializacijo dežele, gre v zadnjih letih za nakup kanadskega žita, ki so ga prisiljeni uvažati zaradi neuspešnih poskusov kolektivizacije.

Vse kar smo našli je poglavitni vzrok za nezadovoljstvo. To nezadovoljstvo se je začelo izražati tudi v partijskih vodstvih, zlasti pri tistih mlajših ljudeh, ki se niso udeležili velikega marša in ki si drugače zamisljajo razvoj Kitajske. Zlasti je to nezadovoljstvo močnejše v intelektualnih vrstah in predvsem na univerzi, ki kaže, da še ni popolnoma izgubila stika s tujino in ve kaj se v tujini dogaja.

»Na balin me dajte!«

Tistega večera je bil mojster Kampelj nekam čudno pretresen — ko da bi čez dan doživel zaroko, poroko in porod, vse v prvi osebi. Zato smo se zgrnili okrog njega, mu naročili vsak po dva deci in ga nismo prej izpustili, dokler nam ni razkril temabnega razloga svoje živčnosti. S kozarcem v tresoči se raki nam je pripovedoval in zdelo se nam je, da sam sebi noče verjeti, pa je moral, revež!

»Saj nas poznate, frizerje!« je pravil z drhtečim glasom. »Vaja nam je izurila roko, da očesu sploh ni več treba gledati, kako režejo škarje. Priznam, da si ogledam vaše lasišče od bliže le takrat, ko se menimo, ali bo »nizko« ali »srednje« ali »visoko« in potem na kraju, ko se pripravljam, da vam prinesem ogledalo.

Vmes pa zijam naokoli in skozi okno in se menim o nogometu in tistih rečeh; roka pa ves čas vajeno streže glavniku in škarjam — švrk, švrk!

Tako je bilo tudi danes dopoldne in da nikoli tako ne bi bilo! Pride v moj lokal eden teh današnjih frajerjev, saj jih poznate, cigareta v piškavih zobeh, oguljen suk-njič, električne kitarre, kletev na kletev pa griva kot pri levu. Bil sem sam, pa ga ročno posadim na stol, vprašam, če bo britje, on pa: Na balin me dajte!

Sprva sem mislil, da sem slabo slišal in kaj lahko bi,

kodeljo pa švrk, švrk! Fant ni bil zgovoren, kaj zgovoren, še glasu ni dal od sebe! No, kakor te volja, si mislim in gledam skozi okno, uvečbani prsti pa vodijo glavnik in škarje, kot je treba in kot je prav — švrk, švrk!

Kup las na tleh raste in raste, švrk, švrk, jaz gledam skozi okno, švrk, švrk, razmišljam o reformi, švrk, švrk, razmišljam o kratkih krilih, švrk, švrk, moja stran-ka pa lepo molči, švrk, švrk.

No, si mislim čez čas, zdaj bo treba kmalu namiliti in obriti, a las kar noče zmanjkati, švrk, švrk. Malo začuden odvrnem pogled od okna in v tem hipu mi škarje odrežejo poslednja kodra, švrk, švrk, pod njima pa — ničesar več, ne temena ne glave. Le dolg umazan vrat in za tri koše las na tleh...

Škarje mi padejo iz rok, še

sam ne vem, kako sem se ves trd in mesečen znašel v najbližjem bifeju z dvojnimi kobjakom v roki, da bi si vlihl poguma za vrnitev v svoj lokal. Res sem se kmalu vrnil, a srce mi je bilo ko cerkvena ura o polnoči, ko sem odprl steklena vrata: notri pa niti žive duše, le grmada las in moje škarje na tleh, na praznem stolu pa trije stotaki, ki jih prej ni bilo tam, to lahko prisežem...

S šklepetajočimi zobmi in v dvomih v svojo zdravo pamet se je nesrečni brivec od-majal domov. Mi pa smo razočarani obsedeli v gostilni. Pričakovali smo bili nena-vadno in zanimivo zgodbo, slišali pa smo nekaj tako vsakdanjega in običajnega, kar lahko vidite sredi belega dne kjerkoli v mestu: dolgo-lasce brez glave...

Vilko Novak

V ameriškem uradu za potna dovoljenja po sprejetju zakona o omejitvi potovanja za Američane: »Če želite videti svet, stopite v vojsko!«

saj fantu ni bilo niti nosu videti iz njegovih štrcn, toda potem je izpod grive še enkrat lepo in razločno prišlo »Na balin, sem rekell!« in še nekaj o nekakšni stavi.

No, meni tudi prav, si mislim, in že sežem po največjih škarjah in zagrabim za

SLOVENSKI VESTNIK

»V Galeriji 61« v Celovcu je odprta razstava slikarja Wolfganga Holleggha, po rodu Celovčana, ki živi danes v Rechbergu na Stajerskem. Holleggh je nagrajenec mednarodne Guggenheimove ustanove. Pred kratkim je prejel za eno svojih risb prvo nagrado na grafičnem tekmovanju v Innsbrucku.

Se do 10. junija bo odprta v Domu umetnikov v Celovcu spomladanska razstava Društva umetnikov za Korosko. Razstavlja 34 likovnih umetnikov skupno 141 del.

Najboljša aroma
v praženi kavi
pražarne
»Loka«

OBVESTILO

V smislu 12., 13. in 24. člena zakona o sodiščih splošne pristojnosti (Ur. list SRS, št. 20/65) je Skupščina občine Kranj začela postopek za izvolitev sodnika občinskega sodišča v Kranju.

Skupščina občine Kranj po sklepu 22. skupne seje obeh zborov z dne 12/5-1966 in Skupščina občine Tržič po sklepu 23. skupne seje obeh zborov z dne 27/5-1966 pozivata kandidate za mesto sodnika Občinskega sodišča v Kranju, da se v roku 30 dni po objavi tega obvestila v Uradnem listu SRS in v Uradnem vestniku Gorenjske pis-meno priglasijo skupščini občine Kranj.

Skupščina občine Kranj

IZ SLOVENSkih ZAMEJSKIH CASOPISOV

MATAJUR

V nedeljo, 29. maja, je bilo v Gorici ob priliki 20-letnice obstoja Slovenskega dijaškega doma srečanje bivših in sedanjih gojencev te ustanove. V lepo urejenem domu so pripravili več razprav, izdali pa so tudi posebno brošuro spisov in slik.

Sredi preteklega meseca je gostoval v Vidmu simfonični orkester Slovenske filharmonije iz Ljubljane pod vodstvom dirigenta Sama Hubada. Nastop Ljubljancinov sodi v okvir že dokaj utrjene kulturalnega sodelovanja med Furlanijo in Slovenijo.

OBRACUN

NA TREZORJU

DEBELIAK BOGOMIL

PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA

Avtomatizirani časniki

Pri amerškem dnevniku Denver Register s 34 izdajami in tedensko naklado 875.000 izvodov opravlja vse delo, ki ga je moralo prej opravljati okrog sto stavev, le deset deklet. Stroški za izdajanje lista so se tako znižali, da je list finančno aktiven že od ustanovitve.

Novo stavljenje je pripeljalo v tiskarstvu do revolucionarnih sprememb. Tiskanje

časnikov je danes avtomatizirano: poteka vse hitreje in z manjšimi stroški.

BODICE

● Uslužbenci Iskre v kranjskem »farovžu« so me povabili ondan (bilo je 27. maja) na malico ter mi ponudili standardni kozarec jogurta, v katerem je bil velik kos stekla. No, sem dejal, slišali smo že o takih »novostih« v kruhu, zdaj pa še v mleku. Gostitelji pa so se mi smejali, češ, da so me enkrat oni »nabodli«.

● Od razočaranja sem žel na sprehod z Marjano. Mahnila sva jo mimo pokopališča proti Brniku. Ob cesti na začetku gozda sva opazila kup nekaj posteljnih vložkov, prešitih odev, polomljenih dežnikov, piskrov vseh vrst in znake ležišča. Marjana se je zbalala, da so tod razbojniki, ki so se poskrili, da bi naju napadli. Zbežala sva. Potem sem pa zvedel, da so to menda ostanki imetja nekkih Ciganov, ki jih je od tam odvedla roka pravice. Toda kdo naj zdaj pospravi te »potitjo«?

● Da bi mi ne natrpali tega dela sem jo ubral navzgor po Gorenjskem in se ustavil šele na Jesenicah. Tu pa so se mi nekateri moji kolegi potožili zaradi predvidenih triglavskih žičnic, češ da bodo potem še naše neoskrbnjene gore izgubile »nedolžnost«. Pa sem jim povedal, da so prav oni že spravili Triglav kar k železniški postaji kjer ga lahko vsak kužek »požegna«. Zakaj bi se zdaj jezili zaradi žičnic! Sicer pa tako ni denarja!

● Odkar se je podražilo olje in s tem tudi barve in laki, so po Gornjesavski dolini nastale velike težave. To sem opazil na tabli doma Franca Rozmana v Kranjski gori, na tablah avtobusnih postajališč v Gozdu, pri Markcu v Kranjski gori in skorajda povsod. Slišal sem, da bodo menda razpisali referendum za zbiranje denarja za te potrebe, kajti potniki in drugi ljudje, ki ne poznajo razner se hudo usgajajo, češ da je to zgolj malomarnost.

I rpo pozdravljeni!

Bodičar

Novost je v dveh napravah. Prva je podobna pisalnemu stroju ali bolje teleprinterju, druga elektronskim možganom. Delo z njima je zelo enostavno. Opravlja ga lahko vsaka daktilografinja: natisne članek ali vest da v teleprinter, ki avtomatsko naluknja poseben trak. Tega vložijo v elektronske možgane. Že čez nekaj sekund vrnejo »možgani« dolg naluknjan trak, čist korigiran tekst (brez napak), že zložen po merah ustreznih ozkih ali širokih stolpcev.

Ker tipkanje tekstov in vstavljanje trakov v elektronske možgane ni delo, ki bi zahtevalo posebnih sposobnosti, so se ameriški sindikati stavcev odločno uprli uvajanju novega stavljenja. Doslej jim je uspelo, da so preprečili uvedbo novih stavnih strojev v tiskarne velikih newyorških listov. Kljub temu tiskajo danes v Ameriki po novem že 60 dnevnikov. To število pa se bo gotovo še povečalo.

Medtem, ko stavej protestirajo, strokovnjaki proučujejo še druge novosti. Tako preizkušajo »elektronskega lektorja«, ki bo spreminjal članke v preluknjane trakove že, ko jih bodo pisali novinarji. Ukvarjajo se tudi z napravami, ki bo v eni minuti zložila ali sestavila tisoč vrst. S takšnimi novostmi bodo tiskarne kmalu postale elektronski laboratoriji.

Otrok iz džungle

Indonezijski tisk je objavil vest, da so v džungli našli napol divjega dečka, ki so ga ljudje po junaku Kiplingovega romana imenovali Novi Mogli.

Predstavniki policijskega komesariata mesta Makasere je izjavil dopisniku agencije Antara, da je policijska patrula na področju mesta Parapare ujela opico, ki je v naročju nosila okrog tri leta starega otroka. Le s težavo je policiji uspelo iztrgati ji otroka.

Preiskava je pokazala, da je opica ukradla otroka iz hiše, ko mu je bilo le nekaj tednov. Polna tri leta je opica skrbel za otroka, ga negovala in hranila. Otrok, ki ima še danes polno navad iz džungle, je samo rastlinsko hrano, v glavnem sadje. Sedaj živi v hiši svojih staršev v Parapari. Je zdrav in se dobro počuti. Dal so mu tudi ime Kimba.

30.000 uživalcev mamil

- Okoli 90 milijonov dolarjev na leto bi stalo zdravljenje vseh tistih Newyorčanov, ki uživajo mamil.
- Podatek je navedel psihiater v newyorškem mestnem svetu. Po njegovih ugotovitvah je v New Yorku okrog 30.000 uživalcev mamil. Zdravljenje z upanjem na uspeh stane približno 300 dolarjev po osebi letno.

MIHA KLINAR: MESTA

Toda Slavko mu ne zavida. Slavku, da mu bo te dni napravil se na tak posej, čeprav je bil svoj in opravljal bolj tesarska kot mizarska delo.

»Boš videl, kakšno lepo ladjo posluša Hubnerjevo bahavo kričanje delovala njegova podmornica, njena zaboj in ga spominja celo na kraso stranišči, na katero so približno pa obežili z zabojčki, napolnjenimi niva« potopila pod vodno gladino.

Tako razlaga Hindenburg nekemu domačinu in bližnjega Staltacha. skozi odprtino. Potem jo bodo potegnjenega čolna zavrti pokrov prišla do njega, ko bodo obežili potopil pod gladino.

Saj bo fanta utopil kakor mamil da glasnega in kričavega Hindenburga kakor, ga zdaj nazivajo nekateri moral prepričati.

Toda otrok se sam boji in se zal vrvi, ki zdaj zapirajo luknjice. menjem bodo odpadli in podmornica

Tako razlaga Hubnerjev »admiral« »Moraš! Moj mornar sil Ali ves uboga povelja?«

GORENJSKI

Zvonjenje

Zvonjenje ima pravila, ki se bom nekaj takih družnično cerkvene še za druge

Običajno se zvonovi zvoni trikrat: prvič jih (=sedem zvonov) (=polne zvonje) se se zmrči (=mrtve). Jutranje in opoldnevo določena po urah, ne, z letnim časom, ka tam od četrte dne do osme ure zvečer. Tisti, ki ravna ali po urah goteje) po sončnem oz. zvonovih. Na so včasih vedno imajo točnega Spodnji Besnica najraje ravnali zvonovih, ki tudi najbolj Okrogliška tri zvonove:

ob različnih znostih

nas točno določena nenapisana
neboj nekoliko razlikujejo. Zapisal
svil za različne priložnosti za po-
dem, bralce pa vabimo, da nam
kako je s tem pri njih.

njeja in malega. »Sedem zvo-
nijo« le s srednjim, »polne«
le z velikim, »marije« pa z
vsemi tremi: najprej samo s
srednjim, nato takoj z malim
in nazadnje še z velikim, ta-
ko da je to zvonjenje razde-
ljeno na tri dele.

Povsod je navada, da zvoni
mežnar (cerkovnik); tudi na
Okroglem je bilo tako do
pred nekaj leti. Ker pa mež-
narja zdaj ni, se pri zvonje-
nju menjavajo vse hiše. Tak-
šno pravilo so si vaščani po-
stavili, v praksi pa se je zvo-
njenje zreduciralo na nekaj
hiš, kjer radi zvonijo in zato
za različne protiusluge zvonijo
tudi za druge. Posebno rari
pa seveda otroci sprejema-
jo dolžnosti zvonarjev.

Razen vsak dan trikrat ob
zgoraj omenjenih urah, po-
čemer si kmetje merijo čas,
je treba zvoniti vsak petek
ob treh popoldne, pa seveda
na dan pred nedeljami (v so-
botah) in pred cerkvenimi
prazniki. V poletnem času, od
sv. Jurija (24. aprila) do sv.
Mihaela (29. septembra), se
pred nedeljami in prizniki
zvoni ob štirih popoldne, v
ostalem času pa ob treh po-
poldne. Včasih so zvonili tudi
k sopraznikom (to so cerkve-
no nezapovedani prazniki, ki
pa so jih kmetje skoraj po-
vsod in vedno praznovali,
delno jih še danes), vendar
za razliko od zvonjenja k praz-
nikom in nedeljam le z dve-
ma zvonovoma, ne z vsemi
tremi.

Posebno natančna in stro-
ga so pravila za zvonjenje
mrliču. Mrliču zvonijo tri-
krat na dan, in sicer takoj za
običajnimi zvonjenji zjutraj,
opoldne in zvečer. Zvoniti za-
stano tisti dan, ko nekdo umre,
in zvonijo navadno dva dni
oz. toliko časa, dokler leži na
mrtvaškem odru. Takrat, ko
ga odnesejo k pogrebu, zvo-
nijo zadnjič.

Zvonijo hkrati z vsemi tre-
mi zvonovi tako, da se udar-
ci lepo vrstijo drug za dru-
gim, da se lepo menjavajo,
ne smejo biti zmedeni. Zvo-
nita dva ali trije; če zvonita
dva, zvoní eden z velikim
zvonom, drugi pa s srednjim
in malim. Vsako zvonjenje
mrliču se sestoji iz treh »cu-
gov«; pravijo, da zvonijo »na
tri cuge«: pet minut zvonijo,
dve minuti počivajo, spet
zvonijo pet minut in spet dve
minuti počitka, potem pa še
pet minut zvonjenja. Če umre
otrok, ki še ni bil pri prvem
obhajilu, se mu zvoni samo
z dyema zvonovoma, in sicer
s srednjim in malim.

Po prvem zvonjenju mrli-
ču, torej po prvih treh »cu-
gih«, sporočijo zvonarji, kdo
je umrl: malo počakajo, po-
tem pa kratko pozvonijo z
velikim zvonom, če je umrl
moški, s srednjim, če je umr-
la ženska, in z malim, če je
umrl otrok. Nekoliko drugače
sporočajo spol mrtveca v več-
jih cerkvah, kjer imajo pose-
ben mrtvaški zvon (»cing-
link«), ki se oglasi takoj, ko
mežnar ali tudi kdo drug zve
in pove, da je kdo umrl. V

Naklem imajo npr. tak zvon,
ki ima značilen visok glas,
tako da je vsakemu, ki ga
sliši, takoj jasno, da gre za
smrt. Če umre moški, zvoni
»cinglink« tri »cuge«, torej
vmes dvakrat premolkne, če
umre ženska, pa le dva »cu-
ga«, torej enkrat premolkne.

Ob smrti se na Okroglem
zvoni vsem vaščanom, ki so
rimokatoliške vere, iz vasi
Polca in Strževo, ki nimata
svojih cerkva, pa le tistim,
ki so ob nakupu plačali za
zvonove. Zvoni pa se le ti-
stim, ki stanujejo na Okro-
glem. Če se nekdo, ki je tu
rojen, preseli v drugo vas
(priženi itd.), mu ob smrti na
Okroglem ne bodo zvonili,
razen če svojci ali že on sam
prej v oporoki tega posebej
ne želijo in seveda za to pla-
čajo določeno pristojbino
mežnarju oz. zvonarjem. Pla-
čila so v različnih krajih raz-
lična, pa tudi čas te navade
spreminja. Ponekod plačuje-
jo kar zvonarjem, druge
mežnarju, ki plača zvonarje,
nekaj pa ostane tudi cerkvi.
V Drulovki so zvonarjem
prinesli malico itd. V Dru-
lovki so včasih npr. tudi dlje
zvonili pokojnikom iz boga-

tih hiš. Če pa nekdo želi, da
bi se mu dlje zvonilo, kot je
navada, in to željo tako ali
drugače pove, mora za to po-
sebej plačati. Plačati je treba
tudi zvonjenje z mrtvaškim
zvonom, kjer seveda tega
imajo. V Naklem »cinglink«
sporoči smrt ljudi iz vseh va-
si in fari, ne samo iz Nakla.

Z zvonjenjem se ljudi ob-
vesti tudi o požaru v vasi.
Takrat zvonijo lahko kdorkoli,
plačila za tako zvonjenje ni,
zvoni pa se zmedeno in dol-
go, nedoločeno, dokler se pač
ljudje ne zberejo in ne začno
gasiti. Tudi k hudi uri se zvo-
ni skoraj po vseh cerkvah,
zvonjenje menda prežene hu-
do uro; od tu izhaja prego-
vor, da je po toči prepozno
zvoniti. Ko se je približevala
huda ura, je včasih vedno
zvonilo na Joštu; ljudje pravi-
vijo, da je en zvon v tej
cerkvi posebej posvečen za
te namene.

Na Okroglem so včasih tu-
di »dan zvonili«, poleti zju-
traj ob treh ali štirih, takoj,
ko se je zdanilo, pozimi se-
veda pozneje. Danes tega na
Okroglem in tudi drugje sko-
raj ne delajo več.

A. Triler

IN RAZCESTJA • MESTA, CESTE IN RAZCESTJA • MESTA, CESTE IN RAZCESTJA • MESTA, CESTE IN RA

Otrok ne ve, a Hubnerjev admiral pove, da ga postavijo na rob
ladje in ustrelje ali pa go obesijo na jambor.

»Naj tudi tebe ustrelim ali obesim?«

»Ne grem se več! Nočem se več igrati!«

»No, saj te ne bom,« bi Hubnerjev admiral nerad izgubil mornar-
ja. Samo ubogaj in zlezi v podmornico! Nekdo jo vendar mora pre-
izkusiti!«

Toda otrok se boji in svojo bojazen odkrito prizna.

»Feigling!«

Otrok se ne zmeni za psovko, marveč samo vpraša, če se admi-
ral ne boji.

»Jaz? Ko bi se bal, bi ne bil veliki admiral von Tirpitz!«

»Potem zlezi v podmornico!«

Kaj? On da bi zlezl? On je vendar admiral!

Veliki admiral vendar ne more biti podmorničar! Veliki admiral
poveljuje svojemu brodogovju.«

»Potem se bojiš. Potem si bojazljivec tudi ti!«

»Sem že kdaj bil?« zakriči in pogleda svojo penzberško družino:

»Vi vsi lahko temu staltachovemu smrkavcu poveste, da še nikoli
nisem bil bojazljivec. Ali je tako ali ne?«

Toda penzberška družina ne odgovori, marveč ga samo s pogle-
dom opozori na Slavka.

»Ah, tako mislite?« zardí in se spomni Slavkove palice in bega
pred njim, a še bolj izdajstva drugih, ki so samo čakali, kdaj se
mu bo kdo upal postaviti po robu. »Toda jaz se ne bojim! Doka-
zal bom!«

In naposled česa naj bi se bal? Podmornico ni napravil po svoji
zamisli. V nedeljo je bil z očetom ob Starnberškem jezeru in videl
nekaj podobnega. Dobro si je ogledal tisto »podmornico«, s katero so
se zabavali že skoro odrasli fantje. Nikomur se ni zgodila nesreča.
Potopili so se z ladjico vred, potem so jo osvobodili bremena in
ladjica je kakor izstreljena planila iz vode.

Da, dokazal jim bo, da je junak in vreden admiralskega naslova.
Njegov ugled bo narasel in o njem bodo govorili vsi otroci ne samo
v Penzbergu, marveč tudi v Staltachu in Antdorfu, saj so danes med
penzberško družino tudi oni tu. Tako bo nadomestil izgubo svoje
nekdanje penzberške vojske z »vojaki« in »mornarji« iz teh dveh vasi.

»Ko bom v podmornici, zaprite pokrov in jo porinite v vodo!«

Voda je tu plitva. Komaj meter globoka je in le polagoma po-
staja globlja. Dvajset korakov je treba, da ti pride do brade. Nič
se mu ne more zgoditi. Tudi ko bi se kaj zataknilo in bi »naprave«
ne delovale, bi ga drugi izvlekli v čolnu iz vode.

Tako se bodri, ko leze skozi luknjo v ladjo.

Ta skretna luknja bi bila lahko širša, se jezi, ker se ni tako
lahko splaziti v trup »podmornice«. A kaj ko ni mogla biti večja,
če je hotel, da bi jo pokrov tesno pokríl.

»Glej ga, mačka! Torej bo sam zlezl notri,« mrmra ded.

»Ne pozabite zapreti pokrova s kljukico,« kriči admiral že v
trupu čolna.

Kar porinejo naj ga, si je mislil Slavkov ded. In tri dni in tri
noči naj ostane nadutež pod vodo v čolnu, kakor je bil prerok Jona
v somovem trebuhu.

Cudno, da tega preroka niso proglasili kot prvega podmorničarja
v človeški zgodovini, se nasmehne hudomušni misli. Ko bi se tega
spomnil župnik, bi starega preroka prav gotovo proglasil kot zaščit-
nika naših slavnih podmorničarjev.

V takih mislih skoro ne opazi, kdaj so čoln s Hubnerjevim
admiralom porinili v jezero. Videl je samo, kako se je voda odprla
in zaprla nad »podmornico«, in otroke, ki zijajo zdaj z odprtimi
ustmi, koliko časa bo »admiral« Tirpitz zadržal v ladjinem trebuhu.
Ne zaveda se, da je tudi sam odprl usta, in da je prav tako rado-
veden, kako in kdaj bo »podmornica« izplula na gladino.

Da, celo bolj radoveden je kakor otroci. Ko bi ne imel spošto-
vanja pred svojimi leti in ko bi ne bil »iznajditelj« podmornice tisti
Max, ki v njem vidi še vedno Slavkovega sovražnika, bi stopil sam
med otroško gručo in opazoval poizkus, ki je pravzaprav prav za-
nimiv. Rekel bi morda celo: glej, glej, kako so dandanašnji otroci
iznajdljivi, mnogo bolj kakor v naših otroških letih; nam bi kaj
takega sploh na misel ne prišlo... Da, ko ne bi bil ta iznajdljiva
glava Hubnerjev frkolin, bi celo pohvalil njegovo »izumiteljstvo«.
Tako pa samo strmi na vodno gladino in čaka, kdaj se bo »pod-
morničar« naveličal biti v trupu ladje pod vodo.

Fant je pogumen, priznava kljub temu, da je v trupu tik pod
gladino potopljen ladje Slavkov sovražnik Max. Dolgo vzdrži v temi
in v zraku, ki se najbrž prav tako naglo izrablja kakor v premo-
govniku, če odpovedo prezračevalne naprave. Nehote ga občuduje,
a ne ve, kaj se v resnici v tisti »krst!« pod gladino dogaja. Niti on
niti otroci ne vedo, da se »admiral« ne more osvoboditi bremena.
Nima škarij. Pozabil jih je na bregu, a jih nihče ne opazi. Zaman
tipa za vrvmi in jih skuša odvozljati, a ne more niti prednjih, kjer
ima glavo, kaj šele da bi mogel razvozljati zadnje, kjer ima noge.
Zaman kriči, naj mu pomagajo. Njegove kriče duši tema in vodni
grob, v katerega se je sam živ pokopal. Obupan se plazi, kolikor
mu pač dopušča dolžina čolna, naprej in nazaj, otipava, vleče vrvi,
toda namesto da bi se odtrgale ali razvozljale, se samo tanjšajo,
skozi luknjice pa že tečejo v čoln drobni curki vode.

Za vraga, ali ga ne slišijo tisti tepci zunaj? Ali ne opazijo, kako
se »podmornica« ziblje! Ali ne vidijo, da je že celo večnost pod vodo!

Ne, otroci ničesar ne opazijo, on pa si ne more pomagati. Samo
nemočno povelje joče, vpije, se z zadnjico zaletava v pokrov, vode
na dnu čolna pa je že za celo ped in še vedno teče vanj, kakor da
bi tekla iz štirih vodovodnih pip.

»O bog, saj bom utonil!«

Po Prešernovih stopinjah

Stopimo še enkrat v bližnjo — a vse doslej tako dajno in neznano Kanalsko dolino! Tokrat le kot popoiniki, ki pa jih zanima vse: gore in vasi, noče in govorica, turški boji in francoske vojne, rudniki in fužine.

Grajske razvaline

Takoj, ko prekoračimo jugoslovansko-italijansko mejo zapadno od naših Rateč, prispemo v Fužine. Že ime samo pove, da je bilo nekoč tu razvito fužinarstvo, v okolici pa rudarstvo. Obojega ni več, le tovarna verig je nekaj dedič starega železarstva.

Kraju pravijo tudi Bela Peč, pač po grajskih razvalinah (1115 m) v bregu severno nad vasjo. Mogočno graščino, ki je stoletja obvladovala vzhodne strani, so l. 1431 zgradili celjski grofje. Sprva je utrdba varovala dolino pred napadi cestnih roparjev in turškimi vdori; pozneje, v novejši dobi, pa je bila graščina sedež področnega sodišča. Vasica v dolinici za grajskimi razvalinami se še dandanašnji imenuje Zagrad.

Iz Fužin vodi najbližja pot k romantičnim Klanškim jezzerom pod Mangartom. A ostanimo na cesti!

Po nekaj pičlih kilometrih poti že zagledamo Trbiž (ital. Tarvisio, nem.: Tarvis), ki ga zgodovinski viri prvič imenujejo že l. 1319 kot Tervis. Memimo, da izhaja ime Trbiž od vode Trebiže ali Traviže. Že v bližnjih Ratečah poznajo potok s takim imenom.

Bližnji slovenski sosede iz Zabnic hodijo »Ceztravižo na Trebiže«, ki je dolga stoletja bil le trg; šele l. 1909 pa postal mesto. Ločimo Spodnji in Zgornji Trbiž. Starejši del je Spodnji Trbiž, ki leži v debri Trebiže, a zelo na tesnem. Tu so bile nekoč kovačnice, opekarne in celo manjše papirnice.

Zgornji Trbiž stoji malo višje, na terasi. Tu je tudi kolodvor, ki je pomemben predvsem kot tovorišče za vso rudo iz rabeljskih jam. Sicer pa je Trbiž doživel tudi grenke čase. Turki so ga napadali v l. 1476, 1478 in 1492, ko so ga vsega požgali. Še eno katastrofo je Trbiž doživel l. 1866, ko je velikanski požar upepelil skoro ves zgornji del trga.

Po tej nesreči so Trbiž lepo obnovili. Postal je res lep kraj z živahno trgovino in važno železniško križišče. Tu sta se sešli progi s Koroške (od l. 1873) in Kranjske (od l.

1870) in se l. 1875 združili v znano trbiško železnico proti furlanskemu Vidmu (Udine).

Rimski Larix

Iz Trbiža nas popelje lepa cesta proti zapadu v kake 4 km oddaljeno, še vedno močno slovensko vas Zabnice (ital. Camporosso). Naselje leži 817 m visoko ob izlivu Belice v Belo. Včasih so tu kopali cinkov barit.

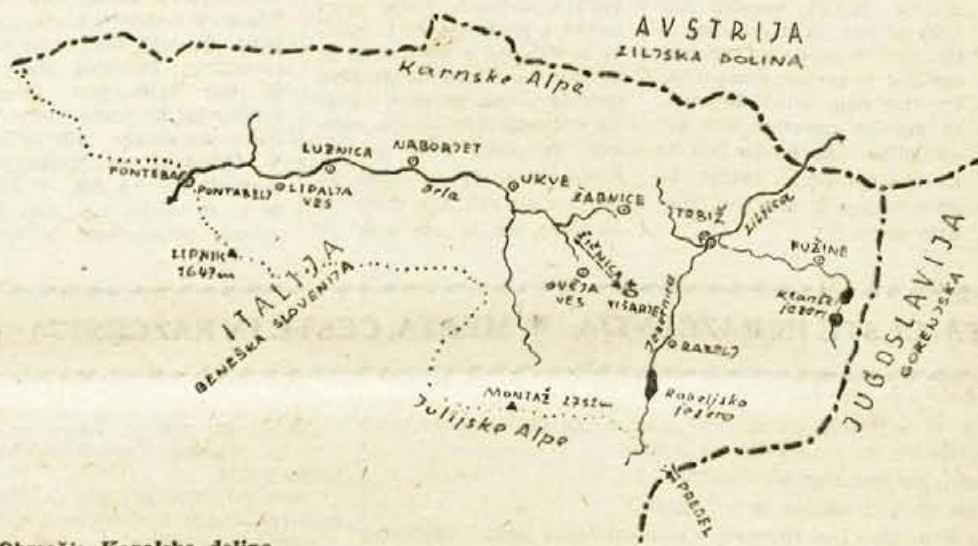
Sploh so bile Zabnice v starih časih dosti bolj imenite

je priglasilo za Slovence le še 492, za Nemce pa že 345. Še poraznejši pa je pogled na prvo italijansko štetje l. 1921. Takrat se je priznalo za Slovence le 205 prebivalcev vasi, 525 je bilo Nemcev, 44 Italijanov.

Seveda je treba vsa ta štetja jemati za rezervo. Saj so Stevni komisarji upoštevali občevalni jezik, ne pa materinskega. Popolnoma razumljivo je zato, da je slika, ki nam jo kaže uradna statistika, kriva: v tuji deželi, pa naj je to bila Avstrija ali Italija, pač prebivalci z oblastmi in v javnem življenju

obnovil in napis osvežil tamošnji župnik, Beneški Slovenec, dr. Ivan Guyon. Za to prijazno uslugo se častitljivemu starčku nismo mogli več osebno zahvaliti — sredi marca l. 1966 je ugasnil. Zdaj spi poleg Jurija Prešerna...

Nedaleč od Ovéje vasi, proti gorskim masivom Viša (2666 m) in Montaža (2775 m) se sredi borov razprostira obsežno vojaško pokopališče. Tu so našli svoj mir tisoči in tisoči avstrijskih vojakov, ki so padli v prvi svetovni vojni. Imena na križih govo-

Območje Kanalske doline

kraj. Lahko rečemo, da so bile Zabnice, vodilno naselje v vsej Kanalski dolini.

Znano je bilo že v rimski dobi pod imenom Larix; dokaz starodavnosti kraja po so tudi številne izkopanine, na katere naleti oratar skoro na vsakem koraku. Vendar pa so morale Zabnice že pred stoletji prepuštili prvenstvo vodilnega kraja Trbižu. Danes je prišlo celo tako daleč, da spadajo Zabnice v Trbiško občino, čeprav so bile celo tisočletje samostojne... Se bolj pa so Zabnice znane po zgodovinski bitki. Prav pri tej vasi je francoski general Massen

sena dne 23. marca l. 1797 premagal avstrijsko armado. — Kako strmo je padalo število Slovencev v tej vasi najbolj vidimo iz statističnih podatkov: l. 1846 je živel v Zabnicah še 958 naših rojakov; že l. 1880 pa se je izmed 913 prebivalcev prištevalo k Slovincem 808 ljudi, k Nemcem pa 33; leto 1890 pokaže le še 806 Slovencev, Nemcev pa že 52; rapiden padec je razviden iz statistike za leto 1900: poleg 693 Slovencev so našli že 162 Nemcev.

L. 1910 je razmerje že takole: izmed 844 prebivalcev se

občujejo v gospodujočem jeziku, materin jezik najde prostor le doma, kvečjemu še v cerkvi...

Sicer pa je današnja jezikovna situacija v Kanalski dolini prav nenavadna; tamošnji Slovenci govore poleg domačega narečja še v čistem, tudi drugim rojakom umljivem slovenskem jeziku. Skoro vsi pa še obvladajo italijanščino in nemščino, jezik današnjih in včerajšnjih gospodarjev.

Pomudili smo se v Zabnicah malo dlje, ker pomenijo prva postojanko v vrsti slovenskih Kanalskih vasi na naši poti.

Jurij Prešeren

Predem pa nadaljujemo pot po glavni cesti proti Ukvam, se obrnimo na jug v nekdanjo ovčarsko vas Ovéjo ves (Ital.: Valbruna). Naselje leži 807 metrov visoko, prav na vzhodu v prelepo dolino Zajezzerom. Ovéja ves je dobila svoj prostor v prešernoslovju, zaradi pesnikovega brata Jurija, ki je tu služboval kot župnik do l. 1868 in tu tudi umrl. Njegovo nagrobno ploščo s slovenskim besedilom je koncem l. 1965

re, koliko slovenskih mož in fantov je med njimi, ki so izkrvaveli za tuje koristi.

A obrnimo raje pogled višje, na jugovzhod. Tam kipé v višino Višarje (1790 m), najvišja in najbolj starodavna slovenska božja pot. Vendar romarjem danes ni treba griziti kolen in nositi na vrh znana »višarska polena«. Danes te popelje v višino gondolska žičnica za vsega 700 lir, s povratno vožnjo! Ob zgornjem koncu žičnice so podjetni Lahj zgradili modern hotel »Lussari«!

Cerkev na Višarjah je bila zgrajena že l. 1360. Tekom stoletij so poleg svetišča postavili še celo vrsto poslopj — tako da stoji danes v tej znatni višini kar pravcata vasica. Utrujeni romarji, če se povzpno na vrh z lastnimi močmi, mimo žičnice, se torej prav zlahka odpočijejo in okrepečajo v številnih hospicijih in tavernah... Mejne zapore proti Koroški in Gorenjski so sicer zavrele dotok nekdanj tako številnih romarjev; razvijala pa se zato na pobojnih Višarjih pravo smučarsko središče, obdano s prelepim venčam Julijskih in Karnijskih vršacev

Živ studenec

Vrnimo se z višav spet v dolino, na cesto in nadaljujmo pot v osrednjo slovensko vas vse Kanalske doline, v Ukve (ital.: Ugovizza). Tu naš življenjski krepko živi, od tu teče izvor mnogim družinam v sosednjih vaseh; kot živ studenec se nam zazdi ta vas, ko tolikokrat zvemo v Naborjetu, v Trbižu ali pa v Lipalji vesti ali pa v Lužnicah — da se je ta in ta prižen ali primožila v kraj iz zdravovivih Ukev.

Za Ukve smo zvedeli že pred vojno, ko so bile prizadete od velikih povodnj. Zgodovinskim sladokuscem pa je že dolgo znana stara romarjska župna cerkev, najstarejša daleč naokrog.

Ker po smo o Ukvah že obširneje govorili v zvezi s tamkajšnjimi številnimi Prešerni, vzemimo spet popoln les v roke, kot bi rekel France Levstik, in se odpravimo naprej po dolini.

Ze po polurni hoji pridemo do Naborjeta (ital.: Malborghetto), nekdanjega naselja s trškimi praviciami. Naborjet ni nikoli veljal za slovenskega, čeprav se je že leta 1846 priglasilo od 748 prebivalcev kar 100 za Slovence. Poznejše statistike so to število rapidno zmanjševale. L. 1880 so našli že 66 Slovencev, l. 1900 še 40, l. 1921 pa samo še 8...

Da opravičimo ponosni vzdevek, ki smo ga dali Ukvam, ko smo jih nazvali živ studenec naše narodnosti, ne moči, poslušajmo, kaj je pisal znan zgodovinar še l. 1909:

»Naborjet in Lužnice sta sicer močno pomembna kraja, toda vanju prihaja vedno dovolj slovenskih priseljencev iz Ukev. Zato je nemogoče na Naborjetu in Lužnicah prava reva...«

Radoznalega potnika, ki se da so bile prav pri Naborjetu najhujše bitke med francosko in avstrijsko vojsko, zablil kar nehote pot v breg do velikanskega spomenika z letnim bronastim levom. Spomenik je postavljen severno od ceste tik pod ostanki nekdanjih utrb, po katerih je Naborjet stopil v zgodovino. CRTOMIR ZOREC

ŠOLSTVO

GLASBENA SOLA Kranj razpisuje vpis

novih učencev za šolsko leto 1966/67 v oddelke za godbni pihala, trobila, klavir, solf petje, kitaro in klavirsko harmoniko.

Vpisovanje bo v sredo, dne 15. junija 1966 ob 9. in 18. uri. Podrobnosti o vpisu so razvidne iz objave na šolski oglasni deski. Ravnateljstvo

Uspeh starejših mladincev — atletov Triglava

Triglavu pokal SRS

Štirideset atletov in devet atletinj kranjskega Triglava, ki so se na kvalifikacijah uvrstili med osemnajst najboljših v posameznih disciplinah, je nastopilo v nedeljo v Mariboru na finalu atletskega pokala Slovenije za starejše mladince in mladinke.

V tekmovalju mladincev je nastopilo enajst ekip, med katerimi je izstopala ekipa Triglava, ki je z osvojitvijo naslova ekipnega prvaka SRS za starejše mladince dosegla tudi svoj dosedanj največji uspeh. Med mladinskimi (8) so Kranjčanke osvojile četrto mesto, kar je prav tako velik uspeh.

V konkurenci posameznikov so članji zmagovalne ekipe osvojili štiri naslove republiških prvakov: Sraj je bil daleč najboljši v teku na 3.000 metrov, Milek in Satler

sta bila neporažena pri skoku v višino oziroma metanju krogle, četrto zmago pa je dosegel v hoji na 5 km slovenski rekorder Praček.

REZULTATI — Mladinci
— 3000 m: 1. Sraj (T) 8:59,4; krogla: 1. Satler (T) 13,79; 2. Kogovšek (T) 12,29; daljina: 1. Kovčenko (NG) 669, 3. Milek (T) 621; 4. Strojani (T) 612, 6. Somrak (T) 609; višina: 1. Milek (T) 195, 5. Cokan (T) 175; 1500 m: 1. Stuppan (Mb) 4:07,2, 2. Hafner (T) 4:13,0; 110 m ovire: 1. Bizjak (Br) 15,7, 5.—6. Milek (T) 17,9; kopje: 1. Rajk (Lj) 61,87, 3. Fister (T) 52,37; 100 m: 1. Njivar (Br) 11,2, 3. F. Fister (T) 11,6 4. Strojani (T) 11,7; 400 m: 1. Hainz (Lj) 51,6, 4. F. Fister (T) 53,5, 5. Pangerc (T) 53,6; 4 x 100 m: 1. Branik 44,3, 3. Triglav I 45,7; 400 m ovire: 1. Bizjak (Br) 57,6, 3. Pangerc (T) 59,6; 800 m: 1. Tanjšek (Br) 2:04,7, 5. Florjančič (T) 2:10,1; kladivo: 1. Dajčman (Kl) 42,10, 5. Satler (T) 38,40; 1500 m ovire: 1. Bizjak (Kl) 4:35,0, 3. Rožič (T) 4:40,6; 200 m: 1. Njivar (Br) 22,9, 4. Strojani (T) 24,0; disk: 1. Pečar (Br) 40,43, 2. Satler (T) 37,15; troskok: 1. Orel (NG) 14,09; 4 x 400 m: 1. Maribor 3:34,5, 6. Triglav 3:46,4; palica: 1. Svent (OS) 360; hoja 5 km: 1. Praček (T) 33:55,9;

EKIPNO — 1. TRIGLAV
418,5, 2. BRANIK 281,5, 3. NOVA GORICA 262 točk.

Mladinke (rezultati Kranjčanek) — 100 m: 4. Mohorič 13,5; 400 m: 7. Bernik 66,4;

daljina: 7. Berčič 474, 9. Franko 438; 80 ovire: 4. Mohorič 14,1; višina: 6. Berčič 140, 8.—9. Franko in Solar 135; 4 x 100 m: 7. Triglav 57,8; EKIPNO — 1. BRANIK 225, 2. NOVA GORICA 163, 4. TRIGLAV 72,5 točk.
M. Kuralt

Za mladinsko prvenstvo v rokometu

Mladinci Dupelj v finalu

V nedeljo je bil v Dupljah mladinski kvalifikacijski turnir za mladinsko prvenstvo Slovenije v rokometu. Na turnirju so nastopili prvaki Gorenjske, Goriške in Primorske. Mladi rokometiši iz Dupelj so premagali oba nasprotnika.

REZULTATI — Duplje
Koper 14:13 (5:9), Duplje 1: Nova Gorica 12:8 (6:5), Koper: Nova Gorica 12:8 (6:3).

V nedeljo bodo tako na finalnem turnirju nastopili Olimpija, Slovan, Slovenjgradec, Ormož, Duplje in Koper.

V nedeljo ob 16. uri prvo tekmovalje z mopedi

Mopedi na dirkališču v Stražišču

Ni zanimiva le tista prireditev, ki je najkvalitetnejša. V nedeljo bo v Stražišču AMD Kranj organiziralo tekmovalje z mopedi. Pogoj za udeležbo je, da stroji niso tekmovalni. Kljub temu vlada za prireditev veliko zanimanje.

Organizatorju se je prijavilo že trinajst AMD (Bled, Bohinj, Jesenice, Podnart, Tržič, Kamnik, Domžale, Skofja Loka, Železniki, Cerklje, Tržič, Radovljica in

Kranj) s sedemdesetimi tekmovalci. Nagrade bo prejelo le prvih osem (prvi trije pokale, naslednjih pet diplome) in bo borba izredno zanimiva.

To bo prvo tekmovalje po sistemu dirt-track. Po izbrnem tekmovalju bodo dobili 32 finalistov, ki bodo tekmovali v štirih skupinah po 8 tekmovalcev. Prvi štirje v vsaki skupini tekmujejo v polfinalu in kasneje v finalu, ostali pa v tolažilnih skupinah.

Zaradi izrednega zanimanja za prireditev računajo organizatorji, da bi postalo to tekmovalje tradicionalno, saj bo prav izenačenost tekmovalcev prispevala k izrednim borbam in so prepričani, da bo tekmovalje za gledalce predstavljalo posebno atrakcijo. P. Colnar

Gorenjska rokometna liga

Duplje na kvalifikacijah

Zadnje kolo ni prineslo bistvenih sprememb v lestvici. Samo ekipa Selca je z zmago nad Skofjo Loko popravila svoj položaj in prehitela Zabnico, ki je nepričakovano izgubila na svojem terenu proti Kranjski gori. Kranj je na domačem terenu premagal Radovljico in tako osvojil drugo mesto. Odloženo srečanje Duplje : Skofja Loka se je končalo s katastrofalnim porazom gostov.

Z osvojitvijo prvega mesta so Duplje dobile pravico do igranja v kvalifikacijah za consko ligo. Po odličnih igrah v gorenjski ligi smo lahko prepričani, da Duplje ne bodo razočarale v kvalifikacijah in se bodo uvrstile v consko tekmovalje.

LESTVICA

Duplje	18 18 0 0	377:200	36
Kranj B	18 13 0 5	305:231	26
Selca	18 12 0 6	291:218	24
Zabnica	17 11 0 7	360:286	22
Storžič	17 10 0 8	237:280	19 (-1)
Radovljica	17 7 1 10	296:307	14 (-1)
Sk. Loka	18 6 1 11	293:368	13
Kr. gora	18 5 1 12	243:304	11
Krvavec	18 3 2 13	233:330	7 (-1)
Savica	18 2 1 15	196:328	4 (-1)

P. Didic

REZULTATI — Kranj B:
Radovljica 32:21 (11:8), Krvavec : Storžič 33:7 (14:2), Zabnica : Kranjska gora 14:18 (4:12), Savica : Duplje 0:5 (w. o.), Skofja Loka : Selca 13:15 (5:8), Duplje : Skofja Loka 35:15 (16:10);

PRITOŽBA STRELCEV

Kranj, 7. junija. Na večerajšnji seji izvršnega odbora občinskega odbora SZDL Kranj so razpravljali o pritožbi strelske družine Bratstvo in edinstvo, ki združuje približno 200 ljubiteljev tega športa v Kranju. Podpisniki pritožbe omenjajo zapostavljanje te organizacije v okviru strelske zveze in športnih organizacij v občini. Stališča so bila deljena. Zadevo bodo morali reševati v okviru ustreznih športnih organizacij.

Kolesar hudo ranjen

Na križišču Titovega trga in Poštne ulice v Kranju se je zgodila v soboto ob 22.20 težja prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila »zastava 750« LJ 194-99 Peter Jenko doma iz Sutne pri Šk. Loki je vozil po Prešernovi cesti v Kranju. Ko je pripeljal do križišča, mu je z leve strani iz Poštne ulice nenadoma zapeljal pred vozilo kolesar Peter Pogačnik iz Kranja. Voznik osebnega avtomobila nesreče ni mogel preprečiti in je kolesarja zbil po cesti. Pogačnik je bil pri nesreči hudo ranjen.

- sš

Ustavil na travniku

Voznik osebnega avtomobila LJ 157-43 Alojz Juratovec iz Kranja je vozil v soboto ob 23. uri iz Skofje Loke proti Kranju. Ko je pripeljal v bližino hiše št. 13 v Srednjem Bitnju mu je nenadoma spu-

stila zadnja zračnica in ga je začelo zanašati na cestišču. Po približno 30 metrih se je ustavil na travniku ob cesti. Na avtomobilu je škode za približno 2000 novih dinarjev, voznik ni bil poškodovan.

- sš

Zaradi neprimerne hitrosti

V nedeljo ob 21.50 se je na cesti II. reda v vasi Železniki pripetila prometna nesreča vozniku osebnega avtomobila LJ 286-74 Tomažu Kosu iz Kranja. Ker je vozil z nepri-

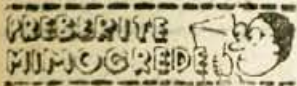
merno hitrostjo ga je začelo na pesku zanašati in se je zvrnil na streho. Voznik ni bil ranjen, na vozilu pa je škode za približno 8.000 novih dinarjev.

- sš

Neprevidna vožnja

V petek ob 16.50 je vozil po cesti I. reda iz Bistrice proti Kranju z osebnim avtomobilom »škoda« voznik Franc Marinčič iz Ljubljane. Ko je pripeljal v bližino Nakla, je začel prehitovati avtobus. Ker je opazil, da mu prihaja iz nasprotni smeri več vozil, je močno zavril in zavil v desno, vendar ga je pri tem zaneslo s ceste in se je prevrnil. Marinčič ni bil poškodovan, na vozilu pa je škode za 3.000 novih dinarjev.

- sš

V zadnjem kolu slovenske rokometne lige so bile vse jorenjske ekipe uspešne. Kljub zmagi nad drugovrstnim Piranom (14:12) bodo morali Tržičani zapustiti družbo najboljših. Kranj je z zmago nad Ajdovščino (28:24) za las usodil Tržičanov. Igralke Selca so v zadnjem kolu premagale Sloveno (14:12) in bodo ostale v ženski republiški ligi, Kranjčanke pa so dobile srečanje z Ajdovščino brez borbe in osvojile četrto mesto.

V prvem kolu slovenske teniške lige sta se srečali prvo in drugo moštvo Triglava in Kamnika. Rezultati — Triglav II : Kamnik II 2:1, Triglav I : Kamnik I 0:3.

V republiški košarkarski ligi so Jeseničani zadržali vodstvo z zmago nad Mariborom 66 : 66:56. Kranjčani so doživeli katastrofo v srečanju s Imovim s 44:94. Obe ženski ekipi sta bili uspešni. Triglav je premagal Ilirijo s 57:44, Jesenice pa Ježico 54:45.

Odbojkarji Jesenic so v zadnjem kolu SOL premagali Novoteks s 3:1, Kamničani pa so zgubili s Črnučami z 2:3.

V zadnjem kolu SNL je Triglav premagal Novo gorico s 6:1 (2:0) in tako osvojil drugo mesto. Nogometaši Triglava morajo odigrati še nastalo srečanje Branikom.

V nedeljo je bilo v Ljubljani prvo izbirno tekmovalje slovenskih strelcev za republiško reprezentanco. Na tekmovalju so nekateri gorenjski strelci dosegli lepe rezultate. MK puška serijske izdelave: 3. Lombar (Kranj) 518; Standardna puška z dioptrijem: 1. Kralj (Jes) 521; MK pištola proste izbire: 1. Paternel (Kranj) 543; MK pištola serijske izdelave: 1. Peternel (Kranj) 507.

prodaje

Prodajam kravo 8 mesecev
brejo, Breg 15, Preddvor

2743

Prodajam deske za betoniranje in opornike (lonte).
Naslov v ogl. oddelku

2744

Prodajam voila 480 kg težkega, kombiniran enosni traktor s plugom in frezo, primeren za vrtnarska dela. Naslov v oglašnem oddelku

2745

Prodajam stoječo poljsko travo in posestvo. Tršan, Planina 74, Jesenice

2746

Stroj za pobiranje zank »Kolibri« kompletne brezhi-

ben prodajam. Naslov v ogl. oddelku

2747

Prodajam dobro ohranjen globok kombiniran otroški voziček (Jadran) in kombiniran štedilnik levi »Gorenje« Varjačič, Ul. Mladinskih brigad 7, Kranj

2748

Prodajam moped za 600 N din. Naslov v ogl. oddelku

2749

Prodajam večjo količino smrekovih butar. Bašelj 24, Kranj

2750

Prodajam takoj vseljivo stanovanje. Naslov v ogl. odd.

2751

Prodajam obračalnik za seno. Nasl. v oglašnem oddelku

2752

Prodajam jesenove plohe. Zg. Bela 22, Preddvor

2753

Ročni voziček (dirca) prodajam. Zupan, Ljubljanska 17, Kranj — Labore

2754

Prodajam dobro ohranjen dvosedežni moped z malimi kolesi. Pavlič, Sejmišče 4, Kranj

2755

Prodajam omaro za dnevno sobo. Peneš, Kidričeva 13, Kranj

2756

Prodajam spalnico česnjevega furnir. Gorišek Jože, Medvođe 135

2757

Prodajam nov pralni stroj »Kandis« superavtomat. Naslov v oglašnem oddelku

2758

Prodajam motorno kolo znamke puch 175 ccm. Kolmanko Alojz, Kranj, Jenkova 10

2766

Prodajam nova desna vhodna hrastova vrata. Kranj, Skofjeloška 36/b

2767

Prodajam dve železni postelji z mrežami in dve nočni omarici. Naslov v ogl. odd.

2768

Globok dobro ohranjen otroški voziček nemški »Zekiwa«, ugodno prodajam. Kibi, C. 1. maja 53, Kranj

2769

Prodajam kravo s teletom. Voglje 98, Senčur

2770

KOMPAS

Kranj Koroška ul. 2

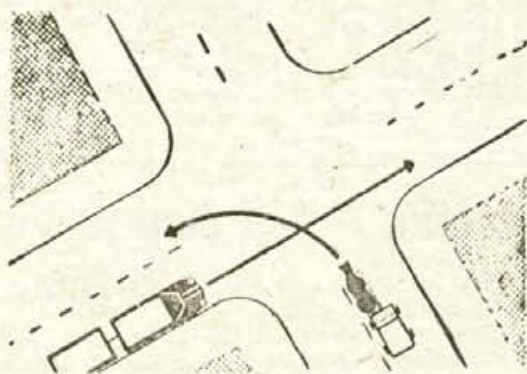
je uvedel

TAXI - službo

Naročila sprejemamo: od 7. do 19. ure (dnevna služba) in od 19. do 7. ure (nočna služba).

Cene konkurenčne!

Dopolnilna prometna vzgoja uporabnikov cest

V križišču enakovrednih cest sta dve vozili, konjska vprega in tovornjak s prikolico. Vozila po desnem pravilu in je prvo konjska vprega, ki zavija v levo in nima na svoji desni strani nobenega vozila, zadnji pa je tovornjak s prikolico, ki vozi naravnost.

Vozniki vzrežnih vozil!

— vprežnega vozila ni dovoljeno puščati na cesti brez nadzorstva. Cesta ni pašnik, kjer bi se lahko konj gibal po mili volji!

— s pravilno osvetljenim vprežnim vozilom boste zaščitili na cesti sebe in druge uporabnike cest!

Kupim

Kupim vprežni obračalnik za seno. Naslov v ogl. odd.

2704

ostalo

TV SPREJEMNIKE predelujem za sprejem drugega programa. Popraviljam UHF adapterje. Lukež Marjan, Kranj, Titov trg 22/II

2710

Poročenca brez otrok iščeta opremljeno sobo v Kranju ali okolici. Naslov v ogl. odd.

2712

Sprejem mizarskega pomočnika. Mizar Hafner, Zavsavska 2, Kranj

2706

Izgubila sem žensko zapestno uro »Darvil« z datumom na uri 29. 5. 65, od Kranja do Primskovega. Ker mi je drag spomin, prosim najdite-lja, da jo proti nagradi vrne v oglašni oddelek

2759

Enosobno stanovanje v Kranju zamenjam za večje v Kranju ali okolici. Kranj, Huje 2

2760

Upokojenec, star 70 let, nealkoholik s svojim stanovanjem, nekaj vrta, želi spoznati sebi primerno. Ponudbe poslati pod »Samo resno«

2761

Oddam opremljeno sobo moškemu. Kranj, Reševa 18

2762

Iščemo oskrbnika za kočjo na Kriški gori. Zazeljen zakonski par — mlajša upoko-jena. Nastop službe takoj. Informacije in prijave pri PD Križe

2763

Parcelo za weekend hišico oddam na Zg. Jezerskem. Informacije pri Arnež, Senčur 132 pri Kranju

2764

Trgovina Šipad Kranj zaposli mizarskega pomočnika, mlajšo moč po možnosti iz Kranja. Ponudbe poslati na trgovino Šipad Kranj

2765

TRGOVSKA PODJETJA

GOSTINSKI OBRATI

MENZE ...

s 1. junijem je na JESENICAH (kletni prostori objekta P-MARKET, Prešernova cesta — nasproti hotela POSTA)

ODPRTO

grosistično skladišče

za prodajo vseh vrst SADJA in ZELENIJAVE pod zelo ugodnimi pogoji in konkurenčnimi cenami.

export-import, Ljubljana

Individualni graditelji!

Pri gradnji stanovanjskih hiš se za opaženje poslužite naših kvalitetnih trislojnih opažnih plošč v dimenzijah:

500 × 1.000,
500 × 1.500,
500 × 2.000,
500 × 2.250,
500 × 2.500, v debelini 23 in 27 mm.

Velik prihranek na času in denarju, lepši izgled betona.

Obrat »Tomaž Godec« Boh. Bistrica in obrat Rečica nudita v neomejenih količinah plošče v posojilo proti plačilu dnevne obrabnine.

Gradite hitreje, ceneje in kvalitetneje.

Zahtevajte informacije.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA
CESTNEGA PODJETJA V KRANJU
Kebetova ul. 18

RAZGLAŠA

naslednja prosta delovna mesta:

1. VODJO KADROVSKE SLUŽBE
2. FINANČNEGA KNJIGOVODJO
3. 2 ŠOFERJA

POGOJI:

- pod 1. višja kadrovska šola ali srednja šola z nekaj let prakse v kadrovski službi;
- pod 2. najmanj 5 let prakse na samostojnih mestih v finančnem knjigovodstvu;
- pod 3. poklicni šofer »C« kat., s stanovanjem v Radovljici ali na Jesenicah;

Kot poseben pogoj je za vsa delovna mesta predpisano 2-mesečno poskusno delo.

Pismene ponudbe sprejema uprava podjetja. Razglas velja do zasedbe delovnih mest.

RADIJSKI SPORED

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 9., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljab pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SREDA — 8. junija

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in godb — 9.10 Mladinski festival 1965 — 9.30 Godala v ritmu — 10.15 Med slovenskimi glasbeniki — 10.45 Človek in stvarje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Prevez opere »Madame Butterfly« — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Priredbe koroških in medjimurskih narodnih pesmi — 13.30 Priporočajo

vam — 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.39 Igrata pihalni godbi JLA in RTV Ljubljana — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Slavni tuji dirigenti, ki so delovali v Ljubljani — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz studia 14 — 18.50 Naš razgovor — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Deset minut z ansamblom Weekend — 20.10 Dalibor — opera v treh dejanjih — 23.05 Literarni nok-

turno — 23.15 Melodije za lahko noč

CETRTEK — 9. junija

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Ostržek — 9.40 Lahka orkestralna glasba — 10.15 Z ansamblom mariborske opere — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Kratek recital violončelista Andreja Navare — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez hrib in dol — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Orkester RTV Ljubljana vam predstavlja — 14.35 Glasbeni vedež — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 S pihalnimi godbami v ritmu koračnice — 15.40 Literarni sprehod — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05

Turistična oddaja — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Odskočna deska — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.10 Johann Sebastian Bach na orglah — 23.05 Plesna glasba

PETEK — 10. junija

8.05 Opera matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Domače viže in domači ansambli — 9.35 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Dvajset minut za skladatelja Josipa Slavenskega — 10.35 Novost na knjižni polici — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Iz oper Julesa Masseneta

— 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Nekaj narodnih in ponarodnih melodij — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Poje ameriški zbor Robert Shaw — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Zabavni intermezzo — 15.30 Od vasi do vasi — 15.45 V svetu znanosti — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Petkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Igra Zabavni orkester RTV Ljubljana — 18.50 Kulturni globus — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lepe melodije — 20.20 Tedenski zunanje-politični pregled — 20.30 Češki skladatelji na Dunaju — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Za ljubitelje jazz — 22.50 Literarni nokturno — 23.05 Mouvemento za klavir in orkester

SREDA — 8. junija

RTV BEOGRAD
8.30 Prenos s kongresa SZDL Jugoslavije
17.30 Poročilo s kongresa RTV LJUBLJANA
17.40 Tik tak
RTV BEOGRAD
17.55 Slike sveta
RTV LJUBLJANA
18.25 TV obzornik
18.45 Glasbena sredo
19.15 Mozaik kratkega filma
RTV ZAGREB
19.40 TV prospekt
RTV LJUBLJANA
19.54 Intermezzo
RTV BEOGRAD
20.00 TV dnevnik in poročilo s kongresa SZDL

RTV LJUBLJANA
20.30 Učene ženske — TV drama
22.10 Jubilejna pesem APZ Tone Tomšič — II. del
RTV BEOGRAD
22.55 Poročila s kongresa SZDL
Drugi spored
RTV ZAGREB
18.25 Včeraj, danes, jutri
18.45 Glasbena oddaja
19.15 TV pošta
19.40 TV prospekt
RTV BEOGRAD

19.54 Lahko noč, otroci
20.00 Spored italijanske TV

CETRTEK — 9. junija

RTV BEOGRAD
11.00 Tečaj angleškega jezika
RTV LJUBLJANA
14.00 Kolesarske dirke Giro d'Italia
16.10 TV v šoli
RTV BEOGRAD
16.50 Poročila
17.00 Prenos s kongresa SZDL
RTV BEOGRAD
20.00 TV dnevnik

20.20 Aktualni pogovori
RTV LJUBLJANA
21.10 Kulturna panorama
22.10 Zveglja Potepuhova — poezija
RTV BEOGRAD
22.35 Poročila s kongresa SZDL
Drugi spored
20.00 Spored italijanske TV

PETEK — 10. junija

RTV BEOGRAD
8.30 Kongres SZDL Jugoslavije

RTV ZAGREB
16.30 Mali svet
RTV BEOGRAD
16.55 Poročila
17.00 Prenos s kongresa SZDL Jugoslavije
20.00 TV dnevnik in poročilo s kongresa
RTV LJUBLJANA
20.30 Vsi moji sinovi — ameriški celovečerni film
RTV BEOGRAD
22.00 Poročilo s kongresa SZDL
22.15 Karavana — potovanje po krajih Jugoslavije
RTV LJUBLJANA
22.40 Zadnja poročila
Drugi spored:
20.00 Spored italijanske TV

TELEVIZIJA

SPORED KINEMATOGRAFOV

Kranj »CENTER«

8. junija grški film RDEČE SVETILKE ob 16., 18. in 20. uri
9. junija grški film RDEČE SVETILKE ob 16., 18. in 20. uri
10. junija grški film RDEČE SVETILKE ob 16., 18. in 20. uri

Kranj »STORŽIČ«

8. junija italijanski film MOŽJE NA KONGRESU ob 16., 18. in 20. uri
9. junija amer. barv. CS film MORGANOVI GUSARJI ob 16., 18. in 20. uri
10. junija amer. barv. CS film MORGANOVI GUSARJI ob 16., 18. in 20. uri

Jesenice »RADIO«

8. junija amer. barv. film TOM JONES
9. junija amer. barv. CS film KO ZVONIJO ZVONIVI
10. junija japon. CS film HARAKIRI

Jesenice »PLAVZ«

8. junija amer. barv. CS film KO ZVONIJO ZVONIVI
9.-10. junija amer. film OKUS PO MEDU

Zirovnica

8. junija angl. barv. CS film STROGO ZAUPNO IP-CRESS

Dovje-Mojstrana

9. junija angl. barv. CS film STROGO ZAUPNO IP-CRESS

Kranjska gora

9. junija amer. barv. film TOM JONES
10. junija angl. barv. CS film STROGO ZAUPNO IP-CRESS

LETNO KOPALIŠČE KRANJ

Je že odprto kopalni bazen bife

ob lepem vremenu vsako soboto PLES

Zimsko kopalnišče z bifejem služe ob petkih, sobotah in nedeljah od 12. do 17. ure. Garderoba kopalcem na Savi vedno na razpolago.

Eisenhof VILLACH

BELJAK HAUPTPLATZ 8

- orodja
- okovja
- kmetijski stroji vseh vrst
- hišna in kuhinjska orodja
- steklenina in porcelan
- gradbeno železo

SE PRIPOROČAMO ZA OBISK!

GLAS v vsako hišo

ŽELITE PRIJETEN ODDIH V PORTOROŽU?

Počitniška skupnost Železniki ima v svojem domu Portorož 103 od 21. VI. do 5. VII. in od 30. VIII. 66. dalje še nekaj prostih mest za izjemno ceno 20 N din za vso oskrbo. Dvo in troposteljne sobe s tekočo vodo. Dom ima krasno lego, lastni parkirni prostor in lep razgled na morje. Izmene so vsak torek. Ne zamudite izjemne prilike. Prijave sprejema Počitniška skupnost Železniki.

ELEKTRO KRANJ DISTRIBUTIVNA ENOTA ZIROVNICA

razpisuje

JAVNO LICITACIJO za prodajo:

COMBI VOLKSWAGEN, letnik 1953, vozen
OSEBNI AVTO SKODA, letnik 1957, vozen
SKUTER TOMOS-GALEB, letnik 1957, vozen
MOPED COLIBRI TOMOS, letnik 1961, vozen
MOPED COLIBRI TOMOS, letnik 1957, vozen

Licitacija bo na upravi enote Moste št. 6, in sicer dne 20. junija 1966 ob 9. uri za družbeni sektor, ob 10. uri za zasebni sektor.

Interesenti si lahko ogledajo vozila na dan licitacije od 6. ure dalje.

GLAS

Promet z alkoholnimi pijačami v tržiški občini

Največ piva in vina

Gostinci v tržiški občini so do konca marca letos prodali 55.004 litre vina, 40.915 litrov piva, 3.484 litrov žganja, 12.990 litrov drugih žganih pijač, 1423 litrov koncentratov sadnih sokov, 1321 litrov vina sokov, 6.727 litrov drugih brezalkoholnih pijač in 14.714 litrov mineralne vode in sode. Razen gostinskih gospodarskih organizacij in privatnih gostiln je v teh podatkih zajeta tudi prodaja pijač v delavskih menzah, okrepčevalnici upokojencev, mladinskem domu na Ravnah in v planinskih domovih.

V treh mesecih je obiskalo tržiško občino 8.322 gostov, od teh le 419 tujih turistov. Vseh prenočitev je bilo 2199. Upoštevati pa seveda moramo, da področje tržiške občine nima posebnih prenočitvenih kapacitet, zato se le malo tujcev,

ki potuje skozi, tu tudi ustavi. Se bolj je Trzič odrezala od tujškega prometa nova cesta, ki gre mimo mesta. Vse to seveda zmanjšuje tako gostinski kot turistični promet.

- a

Dober promet na mejnem prehodu Ljubelj

Do konca maja skoraj 300.000 potnikov

Čez Ljubelj je do konca maja letos potovalo v obe strani 274.512 potnikov z 62.453 vozili, od katerih je bilo (v maju) 415 avtobusov. Z novo cesto, predorom, preurejenim gostiščem in menjalnico postaja Ljubelj vse bolj privlačen ne samo kot mejni prehod, ampak tudi kot izletniška točka. Zanimivo je, kako je promet porastel v aprilu in maju v primerjavi z zimskimi meseci. Medtem ko je januarja letos prešlo Ljubelj v obe smeri le 9.883 potnikov s 3.192 vozili, jih je prešlo v aprilu že 75.900 z 18.153 vozili in v maju rekordno število — 123.362 potnikov z 29.530 vozili. Pričakujejo, da se bo promet v polletnih mesecih še povečal, posebno še zato, ker za Avstrijo ni potrebno več vizumov.

V Kompasovi poslovalnici na Ljubelju so v letošnjih petih mesecih zamenjali za 163.461.293 starih dinarjev deviz. Največji promet v menjalnici odpade seveda na maj (110.022.837 starih din) in april (34.072.851 starih dinarjev); v januarju so zamenjali samo za 3.147.939 starih din tujeja denarja.

sš

Poletje je tu, vročina, prah, turistična sezona, polne ceste tujcev. Imamo lepe kraje in prizadevamo si izboljšati turizem, ki je na Gorenjskem pomembna gospodarska panoga, pri tem pa — po naši lepi stari navadi — puščamo ob strani »malenkosti«, ki so po svoje naša izkaznica in težava pri razvoju turizma. V sončnih prvomajskih dneh so Bled preplavili domači in tuji turisti, potem pa smo slišali

pritožbe o neurejenosti, o nepočiščenih cestah in pločnikih, o zanemarjenih nasadih. Za Bled pa je to še znatno manj značilno kot za Kranj. Metropolita Gorenjske, kjer turizem ne steče in ne steče tako, kot bi bilo treba in kot bi radi, je umazana. Glavna cesta skozi mesto, Prešernova cesta z rdečim asfaltom je umazana.

Na zadnji seji skupščine občine Kranj je eden izmed odbornikov resno postavil vprašanje: Zakaj? Zakaj ne čistimo mesta? Kdo je za to odgovoren? Zivahen razgovor je pokazal, da gre za malomarnost, da Komunalni servis ne čisti cest, katere bi po pogodbi moral. Član kolektiva Komunalnega servisa je dejal: »Poškropimo cesto, naslednji dan pa je spet prav tako umazana. Rdeči asfalt se zelo hitro umaže; predlagam, da se ga prevleče s črnim asfaltom.« Potem so ga vprašali, kolikokrat tedensko ga poškopijo, in zvedeli smo, kar smo že vedeli: zelo malokrat. »Mesto mora biti čisto, pa konec. Če je potrebno, je treba ceste prati pet-

-at

krat ali šestkrat na teden, po pogodbi morajo biti čiste.« Tako je povedal drug odbornik. In tako je prav. Pogodba celo določa, kateri komunalni objekti morajo biti za vsako ceno vzdrževani, kateri pa le delno, če že ni dovolj denarja, s čemer se Komunalni servis opravičuje. Nedvomno sodi Prešernova cesta med prioritete objekta.

Tudi sicer se občani priključujejo nad čiščenjem in pranjem cest v Kranju. Prijatelj mi je pripovedoval, da kadamskih cest nikdar ne škropijo, npr. Ručigajevе ceste na Primskem, po kateri precejšen del Kranjčanov hodí na pokopališče.

-at

V Plamenu presegajo plan

V tovarni vijakov Plamen v Kropi so v prvih petih mesecih letos presegli družbeni plan po količini za 5,3%, in po vrednosti za 1,5%. Izdelali so 2.605 ton vijakovnih izdelkov v vrednosti 11.186.000 novih dinarjev.

Od celotne proizvodnje so izvozili 716 ton izdelkov v vrednosti 3.780.000 novih dinarjev. V primerjavi z enakim obdobjem lani so povečali izvoz po količini za 30%, po vrednosti pa za 131%.

Glavna ovira, da v Plamenu niso imeli v prvih petih mesecih še večje proizvodnje, je bila slaba kakovost reprodukcijskega materiala. Večkrat celotna dobavljena količina v posamezni dimenziji ne ustreza za proizvodnjo vijakovnih izdelkov; zato prihaja do večjih zastojev v proizvodnji.

GLAS

IN URADNI VESTNIK GORENJSKE

izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta Staneča Zagarja 27 in uprave: Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri ŠDK v Kranju 515-1-135. Telefoni redakcije in ekonomske propagande 21-835, 22-153, naročniški oddelček in tiskarna 21-190, 21-475, 21-897. Naročnina letna 29 novih dinarjev (n. d.) ali 2.000 starih dinarjev (s. d.), mesečno 1.70 n. d. ali 170 s. d. Cena posameznih števil 0.40 n. d. ali 40 s. d. Mali oglasi za naročnike 0.40 n. d. ali 40 s. d., za nenaročnike 0.50 n. d. ali 50 s. d. beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Popravek

K prevedbam pokojnin

V podnaslovu napisa »Prevedbe pokojnin« v naši zadnji številki je »tiskarski škrat« spremenil mesec junij v julij. Pravilno se torej glasi, da je treba zahteve za prevedbe vložiti do konca junija.

Prevrnil se je

Rudi Kavčič s Police pri Naklem je vozil v soboto ob 23.45 uri z osebnim avtomobilom »fiat 750« KR 19-73 iz Kranja proti Besnici. Zaradi neprimerne hitrosti se je na desnem zavoju železniškega podvoza prevrnil. Pri nesreči ni bil nihče poškodovan, na avtomobilu pa je škoda za 2.000 novih dinarjev.

sš

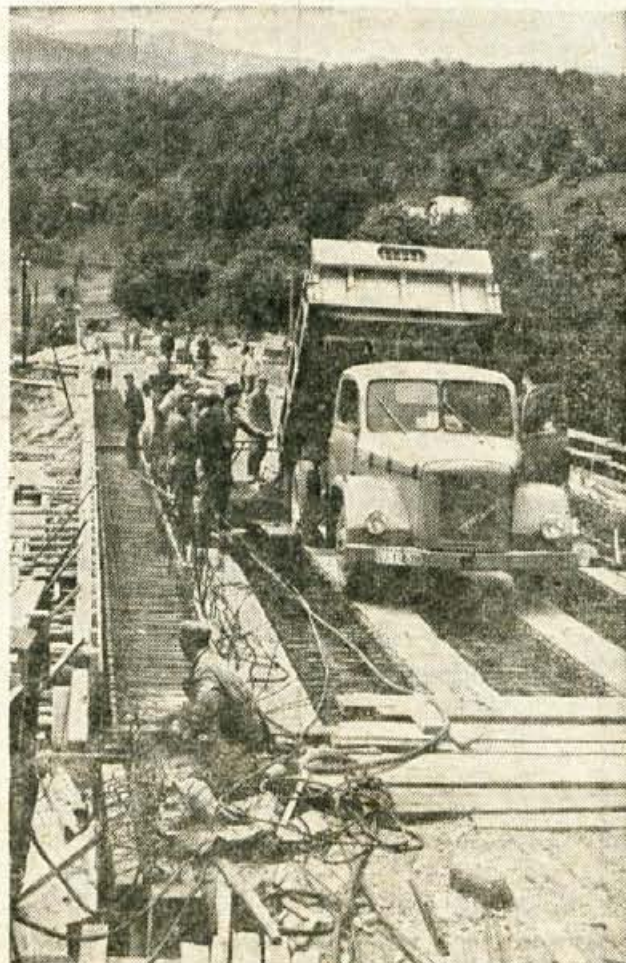
V 84. letu starosti nas je za vedno zapustila naša dobra mama, stara mama, teta in sestra

MARIJA BAJD

Pogreb pokojnice bo danes, v sredo 8. junija ob 16.30 izpred križišča v Kranju. Do pogreba leži v mrliški vežici na Kranjskem pokopališču.

Zalujoči: hčerki Vida in Dana, sinova Franci in Niko, brat Franci in ostalo sorodstvo.

Kranj, Ljubljana, Trbovlje 7. junija 1966

Dela pri mostovih na Lancovem in v Podnartu hitro napredujejo. Pri obeh že betonirajo plošče in bosta gotova do sredine meseca julija. Most v Podnartu bo verjetno izročen prometu nekaj dni kasneje, kot most na Lancovem, ker so graditelji imeli težave pri betoniranju opornikov. Na sliki: betoniranje plošče pri mostu na Lancovem — Foto: Franc Perdan